

SLOVENSKI NAROD.

Plača vsak dan avster, izimati nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za omanila se plačuje od peterostopne petiti-vrste po 12 h, če se omanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Kopirski se ne vračajo. — Uredništvo in tiskarništvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst. upravništvo pa v pritličju. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, omanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravništva telefon št. 35.

Poslanska zbornica.

(Volitev predsedstva. — Klub južnih Slovanov. Slovanstvo dr. Ivan Šusteršiča — Odseki in zastopniki kluba južnih Slovanov. — Življenje v zbornici zunaj dvorane. — Krenje novih predsedniških mest? —)

Dunaj 25. junija 1907.

Volitev predsednika. Pri zadnjevanje Čehov, spravi na predsedniško mesto moža iz svoje srede, se je pokazalo kmalu kot brezuspešno, ker so Poljaki že pričetkom sklenili, oddati svoje glasove za nemškega krščanskega socialista Dr. Weisskirchnerja. Vsa pogajanja so ostala brezuspešna, vsak račun je pokazal večino krščanskemu socialistu. Volilni boj se je imel torej odločiti brez slovanskega kandidata, ker so se v zadnji uri odločili celo vsi Slovani, oddati svoje glasove Weisskirchnerju in si izgovorili zato mesto 1. in II. podpredsednika.

Navzoči so bili do malega vsi poslanci. Izmed 516 jih je bilo v zbornici pri glasovanju 480. Weisskirchnerjev protikandidat je bil le socialni demokrat Pernerstorfer, katerega stranka bi glasovala sicer za vsakega drugega krščanskega socialista, katerega preteklost bi ne bila tako pronosirana, kakor je Weisskirchnerjeva, ali za tega ni hotela.

Napetost je bila splošna, če tudi izid volitev ni mogel biti dvomljiv. Izmed 480 oddanih glasov je bilo praznih glasovnic 24, neveljavne 3, za Weisskirchnerja 351, za Pernerstorferja 101 in za dr. Šusteršiča 1. Poročilo o slednjem glasu je bilo sprejeto s splošno veselostjo. Izid volitev pozdravljajo nalezivo krščanski socialisti, v centru slovenski klerikali in na desnici Poljaki z glasnim aplavzom.

Starostni predsednik Funke se umakne z vpludnim priporočilom zbornici s svojega mesta novemu predsedniku Weisskirchnerju. Ta je

imel pozdravni govor v konceptu že s seboj. Obeta strogo nepristranost in zatrjuje, da ima najboljšo voljo za resno in uspešno delo. V to dobro voljo naj mu verujejo tudi tisti izmed poslancev, ki mu pri glasovanju niso mogli izkazati svojega zaupanja.

Volitev I. podpredsednika. Vsled prejšnjega dogovora je bil tudi že izid teh volitev, kakor II. podpredsednika, nedvomljiv. Staročeh Záhček, splošno znan kot najspretnější predsednik, kar jih je imel avstrijski parlament v zadnjih letih — Záhček je bil v prejšnji zbornici, voljen II. podpredsednikom — je združeval na svojo osebo ne samo simpatije vseh Slovanov ampak tudi Nemcev. Le tako je mogoče, da je dobil izmed 430 oddanih glasov 329 glasovnic na svoje ime. Eden izmed prvih, ki mu čestitajo, je ministrski predsednik Beck.

Volitev II. podpredsednika. Ker je bil za to mesto kandidat večine poljski poslanec Starzinski, kot zastopnik žlahte, so Rusini po svojem predsedniku Romančuku izjavili že naprej, da hočejo proti njegovi izvolitvi najodločnejše protestovati. In res, komaj je bil proglašen izid — izmed 394 oddanih glasov je bilo 7 neveljavnih, 270 na Starzinskega, 117 na Pernerstorferja se glasečih — so pričeli združeni Rusini s socialisti kratko obstrukcijo. Klicali so fej, proč z njim itd., ropotali z miznicami. Splošna nervoznost se je polastila zbornice. Ministrski predsednik Beck gleda v hrupni centru očividno presenečen, da je našla izvolitev Starzinskega, ki velja splošno kot zelo miroljuben mož, tak odpor. Obstrukcionisti so očitali zlasti, da je vloženih proti Starzinskemu čvetero volilnih protestov. Minulo je nekaj minut, preden je nastal zopet mir.

Volitev zapisnikarjev in rediteljev. Starzinski je imel

pripravljen velik koncept, pa vsled obstrukcije ni prišel do besede. Med tem se je vršilo glasovanje 12 zapisnikarjev in dveh rediteljev. Izid teh volitev se izve šele v prihodnji seji, kj bo v četrtek dne 27. t. m., vendar je že danes skoro gotovo, da bodo izvoljeni sledeči kompromisni kandidati: Sturm, Benkovič, Weidenhofer, Udržal, Schumeier, Jablonski, Ruebenbauer, Trešić - Pavičić, Bugalo, Simionowicz, Stojan in Lukaszewicz; kot reditelja pa poslance Vuković in Fink.

Prvi nujni predlog. Nemški poslanec Funke je stavil nujni predlog v zadevi legitimacijskega in proračunskega odseka (vsak po 52 članov) ter imunitetnega kakor odseka v zadevi hišnega reda in podpor vsled naravnih nezdod. Vsak teh zadnjih treh odsekov pa 26 poslancev. Nujnost — ki jo je priporočal Funke vsled tega, ker je tozadevnega opravila že mnogo in se vrše volitve za te odseke lahko že v prihodnji seji — je bila brez vsake debate sprejeta.

Nemški jezik. Zanimivo je bilo v seji le še zahteva češkega socialnega demokrata Nemca v imenu češke, poljske, rutenske, romunske in italijanske socialne demokracije, da se imajo sprejeti v protokol vsi zapiski nemških govorov. Predsednik je izjavil, da hoče prepustiti to vlevažno vprašanje odločitvi zbornice.

(Dejanski sedi v novi zbornici mnogo poslancev, ki so nevesči nemščine. Zahteva Nemca in sodrugov je docela opravičena. Pripoznati pa moramo tudi, da jo je jako težko izvršiti, kajti potem imamo takorekoč celih sedem zbornic, vsako s svojimi tiskarji, stenografi itd!)

Sodeč po splošni situaciji in razpoloženju med poslanci je pričakovati, da se enakopravnost vseh jezikov tudi v izvrševanju poslov

uradnega in poslovnega značaja resnično pripozna.

Prihodnja seja je v četrtek. Na dnevnem redu so samo volitve v zgoraj imenovane odseke.

* * *

Klub južnih Slovanov, v katerem sede poleg hrvaških in srbskih poslancev iz Dalmacije in Istre tudi vsi oni slovenski poslanci, ki se niso hoteli in mogli brezpogojno kloniti dr. Šusteršiču in njegovim drugovom, se pripravljajo z vso verno na parlamentarno delo. V sejah se razpravlja poleg drugega tudi o celi vrsti nujnih predlogov in interpelacij s strani jugoslovanskih poslancev. Tako so že vložili oziroma vložili: dalmatinski poslanec Juraj Biankini nujni predlog zaradi pripoznanja veljavnosti visokošolskih študij, dovršenih v Zagrebu, ne samo za dežele, ki spadajo pod ogrsko krono ampak tudi za tostransko državno polovico. Štajerski poslanec Roblek interpelira vladu zaradi premeščenja slovenskih uradnikov na nemški Štajer, dvorni svetnik Ploj nujni predlog vsled zadnjih velikih požarov na Dravskem polju.

Klub posluje — kar omenjamo v razliko z jugoslovanskim klubom prejšnje zbornice, kateremu je predsedoval dr. Ivan Šusteršič — izključno le slovenski ali pa srbo-hrvaški, tudi pravila so sestavljena v obeh teh jezikih. In kako je bilo v jugoslovanskem klubu za časa dr. Ivan Šusteršiča? Vse razprave, vsa pravila, vsa vabila itd. samo v — nemškem jeziku! Človek skoro razumeti ne more, da se je kaj takega res dogajalo, ko vendar vodja slovenskega klerikalizma ne zamudi nobene prilike, postavljati se v pozo velikega narodnega radikalca slovenskega.

* * *

Odseki bodo šli po dogovoru odslej vsak po 26 poslancev; le važnejši odseki, tako proračunski even-

tuvalni obrtni, ki ga nameravajo ustanoviti, in še kateri drugi, ako nanesse tako potreba, pa po 52 poslancev. V prvem slučaju pride torej na vsakih 20 poslancev en zastopnik, v drugem slučaju na vsakih 10 poslancev en zastopnik. Klub južnih Slovanov, ki zastopa vse jugoslovanske pokrajine — Štajersko, Koroško, Istro, Kranjsko, Primorsko, Trst in ozemlje ter Dalmacijo — bo imel torej v vsakem odseku svojega zastopnika; v važnejših odsekih celo dva.

* * *

Pričetkom vsake sezone je navzočih vedno jako mnogo poslancev. Sedeže v zbornici, kjer je bila dvorana že prej tesna, so morali vsled blizu sto novih poslancev (prej 425 zdaj 516) pomnožiti. Tako je nastala zadaj cela nova vrsta, drugje so napravili iz štirih sedežev petero novih. Preden se v tesnih prostorih umesti vsak poslanec na svoje mesto, trpi precej časa.

Živahnemu gibanju v zbornici odgovarja tudi življenje v kuloarjih, kjer imajo dostop le poslanci in časniki. Kajpada, tudi na hodnikih in v govorilnici ni nič manj vrvenja. Neprestano prihajajo ljudje in žele govoriti s poslanci. Ta bi rad dobil boljšo službo, oni bi spravil rad svojega sina v kak državni urad; drugje išče žena pomoči, ker ji je mož zgodaj umrl in ne dobi pokojnine. Rusinski kmetje prinašajo do sem svoje želje po več zemlji in pritožbe vsled postopanja žlahte; največ pa je vedno Židov. Že iz nervoznega stopicanja in njih pogledov jim govori sitnost in vsiljivost. Poslanec naj bo kakor bog, ki delaj čudeže!

Med to množico pa neprestano švigajo sluge in pismonoše: vsak išče poslancev. V buffetu imajo opraviti natakarji; smeh in žvenket čaš odmeva od tod po kuloarjih; z druge strani prihajajo le-sem odtrgani gla-

LISTEK.

Domač izum.

Bajde je jako znano ime. Že več let sem se zdaj in zdaj imenuje v slovenskih listih in časih tudi v kakem nemškem listu. Tudi osebno je nositelj tega imena znan po mnogih slovenskih krajih. Kdo se ga ne spominja, visokega, bledega moža z dolgimi črnimi lasmi in s črno brado, ki je po gostilnah razkazoval svoj izum: klavir, ki obenem igra na citre. Začuden so ljudje poslušali to godbo to vjemanje in izpopolnjevanje krepkih klavirskih tonov z nežnimi toni citre — in zmajevali z glavami, češ, kaj se mož ukvarja s takimi stvarmi, naj izdeluje raje omarice in mize, bo vsaj mogel pošteno živeti.

Bajde je bil revež. Imel je veliko rodovino in težko je izhajal. Če je šel s klobukom v roki okrog gostilniških miz, se mu je poznalo na obrazu kako težko mu je pri sreč. S takim muziciranjem po gostilnah se je preživljal Bajde več let nad vse uborno in vedno in vedno iskal podjetnega človeka, ki bi hotel riskirati nekaj tisoč kron, da bi mu omogočil ustvariti dovršen vzorec svojega izuma. Ljudje pa so se mu posmehovali in

ga gledali čez ramena. Samo v enem oziru niso bili edini: ali je Bajde fantazist ali lenuh, da iz njegovega izuma nikdar nič ne bo, o tem so bili vsi prepričani. Kako tudi ne. Bajde je nastopal s pravo slovensko ponižnostjo, skoro plašno, svet pa veruje samo nasilnim in predrznim ljudem.

Tudi okrog premožnih ljudi je hodil Bajde da bi stopili z njim v kupčijsko zvezo. Prosil je, naj mu omogočijo napraviti dovršen vzorec svojega izuma, češ, čim bo izum patentiran, ga bomo prodali in zaslužili lepe novce. A nihče ni hotel slišati o teh predlogih in če je Bajde govoril o tisočkah, ki se bodo dobili za njegova izum, so se mu ljudje v obraz smejali.

No, zdaj se ne bo Bajde nič več produciral po gostilnah in nič več ne bo s klobukom v roki hodil okrog gostilniških miz. V Ljubljani ga morda sploh ne bo več videti, k večjemu če bo prišel vzeti — slovo.

Zgodilo se je namreč da je mlad tujec — Nemec iz Ogrske, ki pa živi v Ljubljani — spoznal Bajdetov izum in dasi ta tujec ni bogat, nego si je s svojo pridnostjo le nekaj malega pridobil — je vendar brez dolgega uganjanja in razmišljanja sprejel ponudbo, ki jo je Bajde že poprej toliko in toliko domačim ljudem brezuspešno stavil.

Dve leti je Bajde izdeloval vzorec svojega izuma. Seveda je to tujca veljalo nekaj tisoč kronic a zato se zdaj lahko smeje, ker bo spravil v žep lepo vsoto.

Te dni je bil v Ljubljani ravnatelj ene največjih tovarn za instrumente na Nemškem. Ogledal in preiskusil je Bajdetov izum, gledal in poskušal in naposled rekel: sprejeto.

Nisem pooblaščen povedati detajlov sklenjene pogodbe. Bajde in oni Nemec iz Ogrske si bodeta kupnino, ki jo plača tovarna delila in vsak dobi prav čedno premoženje vrh tega vstopa Bajde in njegov sin v dotično tovarno, kjer bodeta dobivala tudi prav čedno plačo.

Mnogo let je Bajde trpel in v resnici stradal, predno je to dosegel. Kdor pozna tega tihega in ponižnega moža, mu srečo, ki jo je dosegel, gotovo od srca privoščim. Samo vera v samega sebe mu je dala moč, da je vztrajal. Že zaradi te jeklene vztrajnosti je Bajde zaslužil, da je po tolikih letih trpljenja dosegel svoj cilj.

Bajdeta slučaj je karakterističen za nas Slovence. Bajde je kakor rečeno leta in leta iskal človeka, ki bi hotel riskirati par tisoč kronic, a ga med Slovenci ni našel. Niti truda si ni nitičel vzel, da bi njega izum preštudiral in da bi se nekoliko infor-

miral po svetu, kake kupčije se delajo s takimi instrumenti — ko je bila vendar priložnost zaslužiti lepo vsoto.

To leži v našem značaju. Kar se je v Bajdetovem slučaju pokazalo v malem, to se kaže še jasneje pri večjih prilikah. Slovenska pasivnost, pomanjkanje podjetnosti, to je naša največja napaka. Najraje imajo ljudje svoj denar v hranilnici. Le nič riskirati to je princip vseh principov, ki se ga drže Slovenci, in cesarska služba s penzijonom ideal vseh idealov. Iz tega žalostnega naziranja izvirajo najžalostnejše konsekvence: da sili mladina v gimnazije mesto v realko; da se absolventje srednjih oziroma visokih šol trgajo samo za stalne službe, ker mislijo, da je kak vladni ali sodni svetnik, ki ima zlat ovratnik in suho denarnico, veliko več kakor „kramar“ ali obrtnik, ki je svoboden gospod in si s pridnostjo lahko pridobi premoženje; da se trgovina in obrtnost ne razvije, ker je premalo strokovno popolnoma izvežbanih ljudi in sploh premalo duha in smisla za pridobivanje itd. itd.

Že v familijah leži kal teh nezdravih razmer. Svoje dni sem na Dunaju stanoval pri nekih židovskih rodovinah. Niso bili napačni ljudje. Zanimali so se za politiko, za litera-

turo, za gledališče, da, celo za znanost — a glavni predmet vseh njihovih pogovorov je bila vendarle kupčija v najširjem smislu te besede. Vedno so le ugibali, kje in kako bi se dalo kaj zaslužiti. Navdušeni so bili za Grünfeldovo umetnost in razumevali so jo resnično, a po vsakem koncertu so tudi ugibali, koliko je mož neki zaslužiti. Ne rečem, da je to posebno lepo, ali s temi pogovori se je v otrocih vzbudil smisel za pridobivanje. Otroci so bili v teh rodovinah v gospodarskih stvarih boljše podučeni kakor marsikak odrasel človek pri nas in ta vzgoja je v prvi vrsti pripomogla, da sta dva sinova iz te rodovine danes velika industrijalca in bogataša, njih nekdanji korepetitor pa piše ta listek.

Kako pa je v naših rodovinah? Ravno nasprotno. O vseh mogočih in nemogočih rečeh se govori, samo nič takega, kar bi usposobljalo mladino za bodoče življenje, kar bi vzbujalo v nji podjetnost, pogum za ekonomični boj... Le nič riskirati in cesarska služba s penzijonom — to je tudi leitmotiv naše domače vzgoje.

Da, slučaj Bajdetov je res karakterističen. Nekaka slika je naše mizerije in zato sem ga popisal.

Igor.

sovi kateregakoli si bodi govornika iz zbornice.

* * *

Preden so se izvršile volitve predsednika in obeh podpredsednikov, se je mnogo govorilo o kreiranju dveh novih podpredsedniških mest. Z izidom zadnjih volitev pa se je situacija nekoliko spremenila. Nemci, Poljaki in Čehi — vsaka narodnost ima svojega zastopnika na predsedniški tribuni. Vsaka je volila iz svoje srede konservativca. Kaj socialni demokratje, druga najmočnejša stranka v zbornici; kaj naprednjaki sploh?

Zdi se, da so Čehi in Poljaki že zadovoljni, nemški krščanski socialisti seveda tudi — in zato je precej dvomljivo ali se sploh ustanovi še kaj novih podpredsedniških mest. Brez pritiska s socialistične in nemško-napredne strani skoro ni misliti. Morda pa tudi tako ne. —

Iz parlamentarnih klubov.

Dunaj 25. junija. Češki klub si je izvolil za načelnika dr. Kramarja, za podnačelnika pa dr. Žačka. Klub je sklenil, predložiti konkretne predloge glede protokolaranja nemških govorov.

Rumunski klub se je danes konstituiral ter si izvolil za načelnika barona Hormuzakija.

Vsi poslanci iz Bukovine so imeli danes skupno sejo pod predsedstvom poslanca grofa Bellegarde. Sklenili so, da bodo solidarno nastopali v vseh vprašanjih, ki se tičejo Bukovine.

Novi podpredsedniki.

Dunaj 25. junija. Stranke desnice v državnem zboru nameravajo zahtevati tri nova podpredsedniška mesta. Eno naj se da nemškoscijalnim, drugo socijalnim demokratom, tretje pa Jugoslovonom. Tako bi imelo predsedstvo tri nemške in tri slovanske člane.

Nagodbena pogajanja.

Budapešta 25. junija. Ogrski ministri dr. Wekerle, Daranyi in Kossuth odpotujejo v nedeljo z državnima tajnikoma Popovićem in Szterenyijem na Dunaj, kjer se začne v ponedeljek iznova nagodbena pogajanja.

Dunaj 25. junija. Najhujši nasprotniki nagodbe z Ogrsko so bili dosedaj krščanski socijalisti pod vodstvom dr. Luegerja. Pri tem jih niso vodili stvarni, temuč osebnostni nagibi. Kršč. socijalisti bi radi vrgli barona Becka ter spravili na ministrsko predsedstvo barona Bienertha. Zato bočejo s popularnim bojem proti Ogrski spravitvi ministrskega predsednika v škrpce. Sedaj pa se je baje vladi posrečilo, pridobiti krščanske socijaliste za nagodbo s tem, da je vlada na vso moč agitirala, da je bil posl. Weiskirchner izvoljen za predsednika poslanske zbornice.

Hrvaško-madžarski konflikt.

Budapešta 25. junija. Hrvaški ban grof Pejačević je prišel na povabilo ministrskega predsednika v Budapešto, da se doseže konec konflikta. Celo popoldne do poznega večera so bile konference med banom in ministrskim predsednikom na eni in med banom ter hrvaškimi poslanci na drugi strani. Ker je bil ban zadnje dni bolan ter je ime vse informacije le iz časopisov, sta ga voditelja hrvaške delegacije dr. Medaković in dr. Vrbanić natanko počula o vseh podrobnostih hrvaškega boja proti železniški predlogi. Ban je izjavil hrvaškim poslancem, da je napram ministrskemu predsedniku prevzel odgovornost, da opuste Hrvatje obstrukcijo in da se na Hrvaškem ne krši mir.

Pred svojim odpotovanjem je izjavil ban napram nekemu dopisniku, da ga je dr. Wekerle prosil, naj zastavi ves svoj vpliv, da Hrvatje čim preje opuste obstrukcijo. Kaj namerava ogrska vlada ukreniti proti obstrukciji, mu ni znano. Ban je izjavil, da ne upa doseči pri hrvaških poslancih kaj posebnega.

Hrvaški ban odstopil.

Budapešta 25. junija. Poluradno se poroča: Hrvaški ban grof

Pejačević je danes naznanil ministrskemu predsedniku dr. Wekerlu, da odloži svoje dostojanstvo. Ban je bil naznanil hrvaškim poslancem, da bo demisijsional, ako ne opuste obstrukcije. Ker se hrvaški poslanci niso uklonili temu pozivu, ne more ban prevzeti odgovornosti za nadaljnji razvoj notranjih razmer na Hrvaškem ter je demisijsional.

Zagreb 25. junija. Baron Rauch je odklonil imenovanje za bana, naker se je mesto ponudilo predsedniku hrvaškega najvišjega sodišča Rakodczajju, ki je ponudbo tudi sprejel. Novi ban upa v saboru na zajedniško večino. Ako se to ne zgodi, se hrvaški sabor razpusti.

Ban grof Pejačević je postal odkrito in lojalno. Ogrska vlada je zahtevala od njega, naj pusti pasti sekojska načelnika dr. Nikolića in Rojca ter naj pritiska na koalicio, da bo opustila svoje stališče napram železniški predlogi. Grof Pejačević je odgovoril, da kaj takega ne more in noče storiti, naker je podal demisijo, ki se predloži jutri cesarju.

Punt francoskih viničarjev.

Pariz 25. junija. Vodja štrajkujočih viničarjev na Južnem Francoskem, Marcelin Albert, se je vrnil iz Pariza v Narbonne ter je naznanil komiteju, da mu je ministrski predsednik Clemenceau odobril, ako se štrajkujoči vrnejo k postavnosti, izpusti vse ujetnike, pomore kmetijstvu ter odpokliče vojaštvo. Shod je sklenil na to, da se vsled nejasnih ministrovih obljub mirni boj nadaljuje toliko časa, da se bodo izpolnile vse zahteve. Ta sklep se je naznanil vsem odborom.

Današnji ministrski svet se je posvetoval o položaju na jugu ter je sklenil, da se vlada upre zahtevi socijalističnih poslancev, naj bi se izgredniki začasno izpustili. Proti nekaterim sodnikom, ki so se postavili na stran puntarjev, se uvede disciplinarna preiskava.

400 vojakov 17. polka, ki so se spuntali, odvedejo na dveh ladjah v Afriko.

Obrtni vestnik.

(Konec.)

To so najvažnejši primeri zbornice iz posameznih poglavij obrtnega reda, v katerih je zajamčeno združenje sodelovanje v obrtni upravi. Obrtni red pa v paragrafu 114 posebej govori o namenih in smotih obrtnih zadrug. Zlasti nalaga zadrugam skrb, da vodijo seznam svojih članov, pomočnikov in vajencev, da določajo učno dobo v mejah zakona in razmerje med številom vajencev in pomočnikov; da izdajajo potrdila o resničnosti učnih in pomočniških izprijčeval. Posebne važnosti pa se nam zdi novo določilo obrtnega reda, ki upravičuje zadrugo, da se posvetujejo in sklepajo glede odprave navad, običajev in novotarij, ki so na škodo realni konkurenci med člani zadrug. Ta določba je važna in pomembna zlasti vočigled dejstvu, da v Avstriji še nimamo zakona v obrambo proti umazani konkurenci. S pomočjo navedenega določila je mogoče obrtnim zadrugam storiti prav koristne sklepe in tako odpraviti marsikatero kvarljivo razvado v obrtu. Zadruga so mimo tega upravičene za svoj obrt in v mejah zakonitih določb sklepati o stvareh, ki se tičejo obrtovanja samega, tako smejo določiti pričetek in konec vsakdanjega delavnega časa pomožnih delavcev ter odmor med delovnim časom, nadalje čas in izmero plačila pomožnih delavcev in pa odpovedni rok. Take določitve se morajo izvršiti sporazumno s pomočniškim zborom za posamezne stroke ter jih je predložiti v potrditev deželni vladi, ki mora o tem vprašati za mnenje trgovsko in obrtno zbornico in pa zvezo obrtnih zadrug. Namen tega določila je, po možnosti pripomoči do enotnega postopanja in do mirnih, ustanovljenih delavnih razmer. V bistvu take določitve niso drugo kakor kolektivni dogovori, ki so že sedaj običajni v mnogih obrtnih strokah in se običajno sklepajo med organiziranimi delavci in delodajalci. Ti dogovori stremijo za tem, da se prepreči vsaj za gotovo dobo mezdni boj, ki seka težke rane na obe strani. Večje sicer obrtnikom roke in jim jemljejo svobodo, imajo pa zase to dobro stran, da omogočajo vsaj za dogovorjeno dobo dokaj zanesljivo kalkulacijo. Pomembni so posebno za one obrtne stroke, ki so vsled obstoječih razmer prisiljene sklepati do-

bavne pogodbe za daljšo dobo in je prav zategadelj skoro neizogibno potrebno, da morejo obrtniki računati z danimi količinami. Mezdne razmere, plačila delavcem pa so važen faktor za preračunavanje stroškov.

Znana stvar je, da so se obrtniki s posebno vnamo potegovali za to, da se obrtnim zadrugam v zakonu zagotovi pravica pritožbe v primeru, da so bile vprašane za mnenje od obrtnega oblastva in je odločitev padla proti izjavi obrtne zadrug. S tem svojim postulatom so obrtniki prodrli in dosegli znatne uspehe. Obrtnim zadrugam zagotavlja novi obrtni red pravico pritožbe v mnogih, dokaj važnih primerih. Zadruga bodo zategadelj po vsem pričakovanju sodelovale z večjim zanimanjem, ker morejo računati z okolnostjo, da se bodo njih izjave upoštevale sedaj vse drugače, kakor se je godilo v preteklosti. Potrebno pa je, da se te važne pravice premišljeno in razumno poslužujejo. Zakaj tako izjave kakor pritožbe, ki niso podprte z razlogi, ne bodo pridobile ugleda stanovskim organizacijam. Sodelovanje zadrug mora sloneti na resnosti in preudarnosti, ako si hočejo pridobiti spoštovanje in upoštevnost. Zakon zagotavlja zadrugam pravico pritožbe v sledečih primerih: 1. Ako se je izdal obrtni list za rokodelski obrt ali koncesija za koncesijoniran obrt, dasi je zadruga podala izjavo v pravem času proti podelitvi; 2. ako se je proti pravočasno podani izjavi zadrug izpregledalo učno ali pomočniško izprijčevalo, odnosno pomočniško skušnjo; 3. ako je izšla razsodba o obrtnih pravnicah, ki je v nasprotju z mnenjem, ki ga je zastopala zadruga v svoji izjavi; 4. proti razsodbi oblastva, da je smatrati kako podjetje za tovarniški ali rokodelski obrt; 5. proti določitvi maksimalnih tarif in določitev okrajav za obrte; 6. proti obrtno-policijskim odredbam; 7. v vseh notranjih združnih zadevah, včevši vprašanja, tičeča se vajeniškega razmerja. Obrtnim zadrugam gostilničarjev je, kakor smo omenili, varovana pravica pritožbe, če se je proti izjavi zadrug podelila koncesija ali pa preselitev gostilne.

Dopisi.

Iz Litije. Dolenjska sicer nima velikanov s kakršnimi se ponaša divna Gorenjska, pač pa ima več nižjih gor, na katere prav radi pohajajo dolenski turisti, ki so tudi vneti za hribovlstvo, kar so dokazali izleti, ki jih je vlani priredila naša podružnica. Ustrezaje želji svojih članov, je priredila letos izlet na Kum in Sv. Planino. Da se je izlet na Kum dobro obnesel, o tem lahko pričajo cenjeni gostje iz Ljubljane. Nič manj, rekel bi skoraj še prijetnejši, je bil izlet na Sv. Planino, kjer smo se sešli s člani in članicami iz Trbovelj in iz Hrastnika. Po vsestranskem pozdravu smo posedli k mizam, da se ohladimo in nekoliko okrepčamo. Potem smo šli na vrh od koder smo si ogledali Kum, Sv. in Limbarsko goro, Kamniške planine in en del Savinjske doline z Zalecem. Po maši h koji je prišlo nekaj premogarjev iz Trbovelj z godbo in zastavo, katero poleg drugih krasnih travkov tudi diči trobojnica z umetno vezanim napisom »Za narod« smo odkorakali skozi senčnato Jelovce v poldrugo uro oddaljeni Čemšenik. Znani Tine Kolenc nam je postregel z dobro vinsko kapljico in okusno pečenim koštrunkom. Skrivnostno sladko ginjeni, rekel bi smo morali po enournem odmoru odriniti na Medijo-Izlake. Ker nismo šli po markiranem potu, smo zašli, vsled česar pa nismo bili najmanj nevoljni, temveč prav srčno smo se smejali in uganjali burke, trkljaje se na markirano pot. Dospelvi na Medijo smo si najprvo preskrbeli voz (lojtrnee) potem pa smo šli v toplice, kjer bi se bili radi vsi kopali, toda bili smo preveč razgreti. Po kratkem odmoru zasedli smo lojtrnice. Skrajno navdušeni; prepevaje narodne pesmi dospeli smo na Loke, kjer nas je gospa Omerza obdarila s krasnimi cvetkami. V Zagorju smo se ustavili v gostilni gospe Weinbergerjeve, kjer se je podružnični odbornik zahvalil vrlim turistkam iz Trbovelj in Hrastnika gospicam Arženšek, Grile in Roš, ki se niso stršile dolgega pota prepevajočega solca in ne preteče nevihte. — Ko je še gospica Arženšek kratko a jedrnatno zagotavljala podružničnemu odborniku, da jim ostane izlet na sv. Planino čez Čemšenik, Medijo v Zagorje v najprijetnejšem spominu, smo odšli na postajo, od koder so nas vlaki poslovili se z klicom: »Na veselo svidenje dne 14. julija na Mrzlici!« odpeljali v Trbovlje, Hrastnik in Litijo. Pri tem izletu smo zelo pogršali podružničnega blagajnika postaje načelnika gospoda Kozlevčarja, ki se nahaja sedaj na Rakeku. Kako je bil priljubljen in spoštovan pokazala je odhodnica, katero mu je priredila podružnica slov. plan. društva in bralno društvo. Ma-

lo ne vsa litijska inteligenca, kontrolor gospod Sajovic, načelnik postaje gospod Ludvik, gospod Fran Knaflič iz Šmartna zbrali so se na vrtu gosp. Preinfalka, da se poslove od svojega načelnika, tovariša in prijatelja. Iz mnogih napitnic ki so se vrstile, uvidel je lahko naš Tone, da je bil občešpoštovan in priljubljen kot mož kremenčega značaja, odkritega in blagega srca, kjer ga ni nikoli in nikjer ni manjkalo, kadar se je šlo za narodno ali sploh dobro stvar. Bil nam je vsigdar prijeten družabnik in marljiv blagajnik planinske podružnice, katero je tukaj vstanovil. Žal, da prav žal nam je, da smo ga zgubili, kakor tudi njegovo preljubeznivo gospo soprogo. Prepričana naj bode, da ju ohranimo v najprijetnejšem spominu, in da si ničesar bolj ne želimo, nego ju dobiti prav kmalo v našo sredino. Na novem mestu pa Vama tudi tem potom še enkrat zakličemo: Da bila zdrava in zadovoljna!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. junija.

— **Popravek.** Po naročilu gosp.

dr. Ivana Tavčarja pojasnimo, da med njim in državnim poslancem Ivanom Hribarjem zadnjo soboto glede tednika, kateri naj se izda kot oficijalno glasilo, ni bilo nikakega dogovora. V tem oziru smo bili napačno poučeni. Pač pa je res, da se je dr. Ivan Tavčar z ozirom na to, da nekateri politiki niso vedeli drugega, nego neprestano zabavljati na naš list, že pred pol letom izrekel, da naj gospodje svoj oficijalen list izdajajo, in bil je tudi s tem zadovoljen, če se list niti v »Narodni Tiskarni« ne tiska. Na tem stališču se nahaja dr. Tavčar še dandanes, ker hoče, da imej »Slovenski Narod« nevezane roke na zgoraj in spodaj.

— Kako mislijo dalmatinski Hrvati o jugoslovanskem klubu? Dr. Susteršič in njegovo glasilo »Slovenec« pretakata grenke solze, da se jima vsled odpora hrvaških poslancev ni posrečilo v državnem zboru izolirati slovenskih naprednih poslancev. Toda družba, ki stoji za tem listom, še vedno ni izgubila upanja, da bi v bodoče ne dosegla tega, kar se ji dosedaj ni posrečilo. Zato je jela sedaj spletakariti in intrigirati na vse načine, da bi napravila razdor v jugoslovanskem klubu, pred vsem pa da bi naščuvala hrvaške poslance proti slovenskim naprednjakom. Najprvo so poštenjaki okrog »Slovenca« skušali izzvati razpor med poslancem Hribarjem in dr. Tavčarjem, meneč, da bodo s tem oslabil Hribarjev položaj in posredno s tem razbili jugoslovanski klub. Ker se jim je ta »taktična poteza« izjavila, so se vrgli na Hrvate, da bi te z najrafiniranejšimi intrigami nahujskali proti slovenskim naprednim poslancem in s tem povzročili skorajšnji razpad jugoslovanskega kluba, pri čemer bi potem klerikalci igrali vlogo smejočega se tretjega. Prepričani so, da se jim bo ta maneuver posrečil, kakor se jim je posrečil v pretekli sezoni, ko so z zahrbtnim rovarjenjem in spletkarjenjem razbili hrv.-slovenski klub ter izolirali slovenske napredne in srbske poslance v parlamentu. Takratno svojo taktiko hočejo tudi sedaj posnemati in včerajšnji »Slovenec« je že jel metati bombe, preračunjene v to, da razdrži hrvaške in napredne slovenske poslance ter s tem pokoplje jugoslovanski klub. Toda skušnje, pridobljene v pokojnem parlamentu, tudi nekaj veljajo, za to smo prepričani, da bodo to pot »Slovenčeve« bombe zgolj vdarec v vodo. Na hujskajoči »Slovenčev« članek se nam ne zdi vredno reagirati, priobčujemo pa mnenje starčevičanske »Hrvatske Rieč«, izhajajoče v Sibeniku, o jugoslovanski politiki na Dunaju z željo, naj bi si herostratski klerikalni politiki zapisali besede tega hrvaškega lista z debelimi črkami za ušesa. »Hrvatska Rieč« piše med drugim: »Grupa dr. Susteršiča, ki neče ničesar vedeti za četvorico Slovencev takozvanih liberalcev, ne navaja nobenega stvarnega razloga, ki bi opravičeval njeno postopanje. Ostrost in strastnost, s katero se je vodila volilna borba na Kranjskem, osebna občutljivost in naj bi bila še tako opravičena, obstrukcija v kranjskem deželnem zboru proti deželni volilni reformi, ki jo zagovarja Susteršičeva stranka — vse to ne more dati resnega povoda za izključenje četvorice poslancev iz skupnega delovanja v parlamentu, kjer se zlasti Hrvati in Slovenci morajo združiti v krepko falango, da čim uspešneje obranijo svojo narodnost od tujega navala, od tuje sile. Vse naše domače razmere v Dalmaciji, Istri, Trstu, Gorici, na Kranjskem, na Štajerskem in pa na Koroškem, naša razcepljenost, naše domače za-

deve, nepovoljno ekonomično in kulturno stanje, protivnost vladajočega sistema nasproti nam, borba z našimi narodnimi nasprotniki Nemci in Talijani, vse to je imperativno ukazovalo vsem slovenskim poslancem, da se vsaj tu pred tujim svetom združijo v močno falango, da se morejo uspešneje upreti tujemu nasilstvu in da složno delujejo na narodnem, svetnem in gospodarskem polju, na katerem smo mi zaostali morda za celo stoletje. Treba je bilo, kakor se pravi, stisniti srce z zobmi in se združiti pred toli močnimi sovražniki našega naroda, pustiti doma vse domače posebne zadeve, treba se je bilo složiti vzpričo težke naloge, ki je namenjena našim poslancem, in vzpričo velike odgovornosti, ki jo morajo nositi. Treba se je bilo složiti, da se da dober zgled našemu narodu, našim strankam, da se ublaže borbe doma, da se prepreči nadaljno cepljenje sil in da se ne prenese iz posestrime Kranjske v druge naše dežele ona ljuta borba, v kateri se brezuspešno trtijo in slabé narodne sile. Tako sodi o politiki jugoslovanskih poslancev na Dunaju list, ki je gotovo bližji klerikalcem, kakor pa naprednjakom. A naši klerikalci pa marljivo nadaljujejo svoje razdirajoče delo. Toda bodočnost bo pokazala, da ta pogubna taktika klerikalne družbe ne bo rodila dobrega sadu ne za narod, še manj pa za klerikalno stranko. Susteršič in njegovi kompanijoni že preveč napenjajo struno in prav lahko se zgodi, da bo prenapeta struna počila. Potem bo pa tudi Susteršičevo slavo konec. Mož je že sedaj osamljen s svojo stranko v parlamentu, pri Slovanih je že izgubil ves ugled in uvaževanje, samo pri nemških krščanskih socijaleih je še v časti, ker vedo o njem, da mu je narodnost deveta briga in da gre z njimi skozi drn in strn in če pri tem še tako trpe slovenski narodni interesi. A zgodi se tudi lahko, da bo sedaj vsegamočnejši Susteršič, ako bo nadaljeval svojo pogubno politiko, pri prihodnjih volitvah že prav tako osamljen doma, kakor je sedaj v parlamentu na Dunaju!

— **Glasovanje v deželnem šolskem svetu.** Prejeli smo sledeči dopis: Slavno uredništvo! Iz Vaše sinočnje notice pod gorejšjim zaglavjem razvidim, da se ponekod v javnosti še vedno napačno razlaga tovariša Šubica in svoj nastop v zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega. Uverjen sem zategadelj, da ne apelujem zaman na Vašo lojalnost, ako Vas prosim, da blagoizvolite dati mesta sledečemu pojasnilu: Moje prepričanje je, da se taki zavratni napadi na našo narodno posest, kakršen je deželnega predsednika Schwarzza terno predlog za ravnateljsko mesto na Ljubljanski gimnaziji, veliko uspešneje parirajo, ako se dotična protiakcija ne spravlja takoj spočetka preveč v javnost, temveč prepušča predvsem poslancem. Javne manifestacije, ki čisto le po nepotrebnem in stvari na kvar alarmujejo tudi pozornost sovražnikov, bile naj bi šele zadnje in skrajno sredstvo. Sicer se vlada, kakor nas uči, a žal še ni izučila marsikatera žalostna izkušnja, kaj rada izgovarja, da uvideva upravičenost naše zahteve, da nam bi drage volje ustregla, a da se javnemu terorizmu ne sme in se ne more udati itd. — To uvaževanje je bilo merodajno, da se je opustil projektovani javni protestni shod in ta nazor zastopal sem jaz tudi v klubu občinskih svetnikov nasproti nasvetu tovariša Megliča, da skleni občinski svet primerno protestno resolucijo. Zoper to moje mnenje ni bilo v klubu od nobene strani niti najmanjšega ugovora in ako nas je potem tovariš Meglič navzlic temu presenetil v seji s svojim nujnim predlogom, je bilo to brezdvomno kršenje klubovega štatuta, ki bi utegnilo postati nevaren prejudic Zategadelj in zgolj zategadelj je tovariš Šubice protestoval zoper formalno opravičenost ravnarja tovariša Megliča in ker sem jaz videl, da ga nekateri občinski svetniki napačno razumevajo, priskočil sem mu na pomoč. Oba pa sta naglašala, da, kakor pač ob sebi umevno, najodločneje obsojajo utihotapljenje za Ljubljano absolutno nemogočega kompetenta Profita v terno in zlasti jaz sem napadal dotični škandalozni sklep žalibog s pomočjo slovenskih uradniških glasov zveržene večine deželnega šolskega sveta, kakor zopet ob sebi umevno, z najostrejšimi besedami. Protest zoper

ta nadvse frivolni atentat na naše narodne pravice je bil torej v občinskem svetu ljubljanskem, kar je končno še najbolj ob sebi umevno, storjen de facto soglasno in z navdušenjem, če tudi ne v obliki Megličevega predloga. Pričakali smo se le glede formalne dopustnosti preziranja klubovega sklepa in zbog tega pa še ni treba biti plat zvona ter dvomiti o tovariša Šubica, ali pa moji narodni odločnosti! Za trdno upam, da nama v tem pogledu tudi odslej ne bo treba k nikomur hoditi v šolo. Z odličnim spoštovanjem Vas pozdravlja — dr. Karel Triller. — Opomba uredništva: Formalnost gor ali dol — naše prepičanje je, da bi se bil moral Megličev predlog sprejeti navdušeno in brez vsakega, četudi le formalnega ugovora.

— **Narodna vseučilišča.** Nacionalizem, ta velika elementarna sila, si je začel praktično osvajati šolstvo od najnižje do najvišje stopnje. V teoriji so bili sicer o tem že zdavnaj sklenjeni računi, da naj to vse šolstvo urejeno primerno sistemu narodu in njegova duševnim potrebam, ki mu je namenjeno, in da ima o tem, kako naj se šolstvo uravnava, odločati narod sam po svojih samoupravnih organih. V naši državi so se skrbno izogibali, da bi v šolstvu stopila ta ideja v prakso. V sredi preteklega stoletja, ko so liberalni nemški državniški prenavljali vezi med deželami združenimi pod lotarinškim žezlom, se je hitelo vse pobarvati črnorumenom in opremiti s „c. k.“ Celo vseučilišča niso ušla birokratski sapi. A nacionalizem je prodiral v vsak kotlu. Država se oficijalno ni upala protiviti Nemcem, ki so nekatera vseučilišča reklamirali zase kot nemške trdnjave, država pa je tudi storila odločen korak k narodni šolski avtonomiji, ko je privolila v delitev deželnega šolskega sveta na Češkem v češko in nemško sekcijo. Poleg tega pa je neoficijalno prodiral duh narodnostnega nasprotstva v vseučilišča. Splošno znano je, da porabijo nemški burši vsako priliko, da obču slovanska manjšina njih pest. Vsako leto pride od takih spopadov, da se morajo vseučilišča začasno zatvoriti. Akademski senati pa javno in glasno poudarjajo naroden nemški značaj svojih vseučilišč in proglašajo burše za nekeke nositelje in branilce tega značaja. Vseučilišča se oficijalno udeležujejo narodnih priredb in prirejajo sama narodne slavnosti. Z ljudsko izobraževalno ekstenzo je zopet prišel nov nacionalen moment v vseučilišča, ki postajajo bolj narodno izobraževalna središča. Nemška vseučilišča pa so šla še dalje: protežirali so začela Nemce in zatirati Slovence pri izpitih. Sedaj, ko se širijo instituti in seminarji in začenja profesor spoznavati vseučilišnike ne le po obrazu s katedra, ampak tudi po mišljenju in prepričanju iz razgovorov, prodira to narodnostno nasprotje od dne do dne. Narodnostni konflikti med dijakom in učiteljem so na dnevnem redu. In vse to se potem reflektuje prav verno pri izpitih. A nemška vseučilišča gredo še dalje. Posegati so začela državi v delokrog. Medtem, ko si je poprej edino država prisvajala pravico, da razsodi, kakšni izpiti ji zadoščajo za nameščenje, so začela nemška vseučilišča predpisovati državi, da sme sicer neposobljene kandidata nastaviti le v gotovem ozemlju. S tem so začele univerze posegati praktično v narodnostno vprašanje. Vsa ta znamenja govore prav jasno: Našemu dijaštvu se odreka vsaka domovinska pravica na vseučiliščih z nemškim učnim jezikom. Vrata se kažejo naši mladini! V tistem hipu, ko smo razumeli, ta razvoj in in njega smeri, se nam sama od sebe podaja in z nasprotnikovimi argumenti utemeljuje zahteva po slovenskem vseučilišču. Te dni je slovenska univerza zopet stopila na površje. Veliko vznemirjenje je vsled tega zavladalo v nemškem taboru. Stara lajna, ki jo je celjski Pommer — bog mu daj večni mir in pokoj! — vihnel tako spretno, spet poje. Mi pa vemo prav dobro, da je veliko Pommerjev pometla

splošna, enaka volilna pravica. Pričakujemo, da nam bo novi parlament pravičnejši. Ta parlament bo uvaževal, da je popolnoma nacionaliziranje avstrijskih visokih šol neizogibno in bo moral priznati, da je med onimi, ki upravičeno pričakujejo univerze, tudi slovenski narod.

— **Peticije za slovensko vseučilišče** in slovenske šole so poslali na poslansko zbornico „Ljubljanski Sokol“, iz občine Šmartno pod Šmarno goro: podobčina Tacen, kmetijska podružnica v Tacnu, kmetijska podružnica v Gamelnju, gasilno društvo v Tacnu, gasilno društvo v Gamelnju in gasilno društvo v Pirničah. Županstvo občine Sorica, županstvo občine Zagorje na Pivki, akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju, bralno društvo, gasilno društvo, kmetijska podružnica, mlekarska zadruga in podružnica sv. Cirila in Metoda v Zagorju na Pivki.

— **To je pa drugače!** Za sodnega tajnika v Celju je imenovan pristav Oton Vidic, ki je služboval dosedaj v Ljubljani. Vidic ni prononširan Slovenec, živel je zgolj svojemu poklicu, zato ga tudi v Ljubljani razen onih, ki imajo opravka pri sodišču, le malokdo pozna. A dasi mož živi takorekoč le svojemu poklicu in dasi se še nikdar ni udeležil javnega političnega življenja in gibanja, vendar so nemški štajerski listi zagnali velik krik in vik radi njegovega imenovanja za sodnega tajnika v Celju samo radi tega, ker je rojen Slovenec in ker noče zatajiti svojega pokolenja. Proti Vidicu so štajerski nemškutarji vpriporili divjo gonjo, dasi je kvalifikovan za to mesto, dasi je iz celjskega okraja doma in dasi je celjski sodni okraj po pretežni večini slovenski. In Nemcem se zdi ta gonja docela upravičena. Pri nas pa nam hočejo na učni zavod, ki je od pamtiveka v naši narodni posesti, vsiliti za ravnatelja moža, ki za to mesto ni kvalifikovan, ki je prononširan nemški nacionallec in ki absolutno nima nobenih sposobnosti, da bi mogel hoditi v pedagogičnem ali upravnem oziru uspešno voditi zavod, take važnosti, kakor je I. državna gimnazija v Ljubljani. Zato ker se branimo tega moža, ki ga hoče vlada z Nemci vred na krivičen način vtihotapiti na Kranjsko, nas sedaj napadajo nemški listi ter nas imenujejo, ker se borimo za pravico, barbare, Celjane pa, ki se zavzemajo za očitno krivico, junake!

— **Na naslov izpraševalnih komisij.** Piše se nam: Sedajle, ko so razne izkušnje pred durmi, ima marsikak dijak nekoliko strahu pred tem ali onim članom izpraševalne komisije. Zgodi se večkrat, da se kakega dijaka pritiska in nateza, medtem ko dobi drugi otročjelaška vprašanja. Naj bi se vprašanja napisala na listke, te bi se zmešalo, kandidat bi pa žrebal. Tako se dela pri vojaških izkušnjah in morebiti tudi na kakem zavodu. Na ta način bi se zabranila vsaka gonja in tudi vsaka protekcija.

— **V mestnem svetu tržaškem** je obč. svetnik Zanolli stavil nujen predlog, naj mestni svet protestira proti nasilju, s katerim je baje vojna mornarica z združenimi Hrvati hotela uničiti laški značaj Polja in v znak sočutja z žrtvijo nasprotniške strasti v spopadu na Velikem vrhu podeli podporo 500 K preostalim ubitega Galežanca. Temu predlogu se je uprl dr. Slavik in protestiral proti očitju, da so Hrvati zakrivali žalostni dogodek na Velikem vrhu. Spopad še ni razjasnjen. Nikakor ne gre, da bi krivdo poedinec — katera krivda še ni dogana — zvrčali na ves narod. Galežanci so vendar začeli izživati velikovrške kmete in streljati iz samokresov. Predlog Zanollija ima političen značaj in je naperjen proti hrvatskemu narodu. Slovenski obč. svetniki so glasovali proti predlogu, ki je bil seveda sprejet.

— **Blagovški Mali se je za enkrat zmotil.** Na dan Hribarjeve izvolitve v državni zbor je čakal ob 3/3. popoldne na domžalskem kolodvoru župnik Mali iz Blagovice, da bi izvedel izid volitve. Seveda je čakal zanj veselo novice, da je v Ljubljani izvoljen Hans Kregar. Zbrano

je bilo na kolodvoru mnogo občinstva, ki je željno pričakovalo vlaka in bele zastavice, znak, da je Ljubljana ostala bela. Vlak pridrdra, skozi okence pa mahlja bela zastavica. Neka vrla gospica zakliče: „Hribar je zmagal. Živio!“ Ko Mali to sliši, poskoči kot bi ga bil gad pičil in jo ubere urnih krač nazaj v Blagovico. Tako dolgo pot, pa zastoj. Jejmen!

— **Človek je najdražje blago države.** To frazo često slišimo. V istini pa država temu svojemu najdražjemu blagu izkazuje prav platonično ljubezen. Naj navedemo v to le mal zgled! — Za oskrbovanje državnih plemenskih žrebcev plača letos poljedelsko ministrstvo lepo vsoto 4.689.620 K; seveda živalim se prav po knežje streže, kajti v to je treba 8 majorjev, 21 ritmojstrov, 18 živinozdravnikov, 135 podčastnikov, 1318 vojakov, 122 duinarjev in 4 rač. asistentov; za vsem torej 1746 eraričnih žrebcev ne rabi nič manj nego 2649 oseb v svoje oskrbovanje. — Na Niževavstrijskem in Češkem pride povprečno na enega učitelja po 70 do 80, v alpskih deželah po 80 do 90, a v Galiciji celo po 120 učencev; 2 plemenska žrebca pa rabita v negovanju 3 osebe. — Komentara tu pač ni treba.

— **Iz justične službe.** Gospod Ivan Bizjak, sodni kancelist na Brdu, je premeščen k dež. sodišču v Ljubljano. Na njegovo mesto je imenovan pisarniški oficijant g. Albin Prepeluh.

— **Na sokolski zlet v Prago** odide iz Vinice četvorica narodnih dam, ki poneso s seboj belokranjsko narodno nošo. Vsled selitve ljudstva v Ameriko izginja ta noša, toliko bolj, ker se meščanstvo za narodno nošo in za narodne običaje žal! čisto nič ne briga. Na Češkem je v tem oziru vse drugače. Glede narodnih dam iz Vinice, ki nastopijo v Pragi v narodni noši je omeniti: Zastopana bo po gospe Fani Lovšinovi belokranjska nevesta s partio in visokim vencem in bujnim napletom. Gospodična Marica Šimunovičeva bo predstavljala „sneho“ prvo nedeljo po poroki, ki deli vrtanj. Gospa Marica Šimunovič bo oblečena kakor priletna gospodinja v pečici in gč. učiteljici Leopoldina Bavdek in Marica Perhacev iz Leskovca pa kot pravoslavni Bojančanki. Nesite čestite dame slovenski pozdrav, ki ga pošilja Belokrajina bratom Čehom ter jim pokažite, da bje v naših sroih slovenska zavednost, čeravno že rožlja sovrag pred vratmi belokranjske metropole. — Zmaj.

— **Mala opazka.** Pišejo nam: V odgovor na hudobno „Slovenčevu“ zavijanje in zgražanje nad tem, da bi se tudi v Ljubljani revni sloji poprijeli uživanja konjskega mesa, smo navedli, da nahajamo med zalagatelji tukajšnjega konjskega mesarja tudi kneza in škofa ljubljanskega. Zabilježili smo resnično povest o škofovem konju. „Nova Doba“, glasilo takozvane gospod. stranke je vsled tega vsa iz sebe. Mogočna zavzeznica klerikalne stranke je vrgla to pot v koš ponosni svoj program, zato bi ji stavili to-le vprašanje: Odgovarja li njenemu gospodarskemu programu, da proda knez, ki se ne nahaja baš v najboljših gmotnih razmerah, konjskemu mesarju za 75 gld. sedemletnega konja, za katerega mu ponuja konjski kupec 300 gld.? Kdo je večji prijatelj nižjih slojev, ali ta, ki jim proda za 75 gld. žrebčevine, ali oni, ki konja proda za štirikratno ceno in razdeli del skupnine med ubožce? —

— **Z modrižem** v gumbnicah in v nedrhi hodijo zadnje čase gotovi nemškutarski gospodje in dame v razne gostilne na Posavje z očitnim namenom, da bi provocirali slovenske goste. Slovenci smo sicer mirni ljudje, a če se nas provocira, nam tudi vzkipi kri. Zato bi svetovali tistim vročevrtnim Germanom, ki hodijo ob nedeljah izzzivat s Schönerer-evim znakom, naj lepo ostanejo doma, ker bi se jim sicer prav lahko zgodilo, da bi se našel kdo, ki bi jim pošteno prerabljal kosti. Dasi vemo, da je več dotičnih izzivalcev in izzivalk slovenski kruh in da bi jim jebašček za kruh dokaj višje obesili, ako bi jih navedli z imeni, vendar tega za sedaj še ne maramo storiti iz usmiljenja! Toda prihodnjič pa pridemo na dan z imeni brez pardona!

— **Ne vsiljujmo se Nemcem!** Neki gospod z Gorenjskega se nam je pritožil, da ga natakariji v hotelu Malitsch niso hoteli razumeti slovensko, temuž so se mu še posmehovali. Tu se ne da nič pomagati. Malitschev hotel hoče biti in ostati nemški, zato se Slovenci le smešijo, ki vkljub temu rinejo tja, kakor da bi ne bilo v Ljubljani dovolj slovenskih gostilen. Ma-

litschevim natakarijem pa svetujemo, naj ne le prezirajo in zasmehujejo slovensko govorečih gostov, temuž jih naj naravnost mečejo iz gostilniških prostorov, ker poprej se gotovim rodoljubom ne bo zjasnilo geslo „svoji k svojim.“

— **Katoliška brihtnost.** V zadnjem „Domoljubu“ se bere v rubriki „Iz ribniške doline“ sledeča občna korist, za katero naj se zavzemajo klerikalni poslanci. „Lovski zakon naj se napravi tako, da bo kmet enakopraven z lovsko divjačino“. Ta brihtna glava, v kateri se je porodila navedena pametna misel, zasluži, da takoj dobi doktorat filozofije.

— **Slabo blago.** Neki tujec hodi okrog tukajšnjih obrtnikov in jim ponuja srajce, trikot in raznovrstno tako blago. To blago ni nič vredno. Take stvari se dobe bolje in ceneje pri narodnih tržnicah. Obrtniki naj temu človeku pokažejo vrata, da si bo zapomnil, da slovenski obrtnik ni tako slep, da bi kupoval ničvredno blago, marveč raje podpira slovenske trgovce. — E —

— **Strela je udarila** dne 24. t. m. v skedenj posestnika Fr. Laha (vulgo Podložnika) na Koreniti. Strah je bil toliko hujš, ker je nastal požar okrog 3. ure ponoči med grozovitim gromenjem in bliskanjem. Ostala je le hiša, vsa druga gospodarska poslopja so pa zgorela kakor tudi do 150 centov sena, vozovi in mnogo raznega orodja. Vrla požarna bramba iz Vel. Loke je pod vodstvom načelnika g. Alojzija Slajpaha takoj prihitela na mesto nesreče. Le požrtvovalnim, marljivim gasilcem gre zahvala, da se je požar tako hitro omejil in da ni cela Korenita danes kup razvalin. Škoda se ceni na 10.000 K. Uboga družina! Pred nekaj leti ji je vse pogorelo, tudi hiša, in sedaj je nemila usoda že v drugič posegla vmes s svojo kruto roko. Obrčamo se do radodarnih src z vljudno prošnjo, da prispejijo na pomoč tej nesrečni hiši. Darove sprejema gosp. Alojzij Gliha, blagajnik požarne brambe na Vel. Loku na Dolenjskem.

— **Kamniška koča** na Sedlu otvorila se bode dne 27. junija t. l. Pot iz Bistrice na Sedlo je lepa in zložna. Koča je praktično urejena in z vsem preskrbljena. Nadejati se je torej obilnega obiska.

— **Slov. akad. društvo „Adrija“** v Pragi priredi v sredo, 26. t. m., ob osmih zvečer v restavraciji „U Čizku“ starejšinski večer odhajajočim četrtoletnikom.

— **Velika svečanost v prid družbi sv. Cirila in Metoda**, katero priredi dne 7. julija slovenska družba mariborska, obeta veliko zanimivosti. Vrli Rušani bodo zopet iznenadili občinstvo s svojimi pripravami. Kmečko ljudstvo se bode zlasti zanimalo za nastop otrok Cirilovega vrta na Mariboru. Igralo bode na odru do 40 otročičev. Za zabavo bodo skrbeli pevski zbori, ki se pridno vadijo; slovenjebistriški godci pa nam bodo pridno igrali slovenske pesmi.

— **Celjske „istorije.“** — Star Celjan nam piše: Slavni naši Celjani vrlu skrbno, da slava naše „Claudiae Celeiae“ ne obledi. Pred nekaj časom — dve leti bode, — so naši pranamški „patres conscripti“ — seve ne vsi — sklenili, da zgradijo „Deutsches Haus“; to pa v vedno znamenje nemškega znaka tega mesteca sredi zavednih štajerskih Slovencev. Tudi nekaj, ne? In res so se mnogo in resno trudili v ta namen: beračili so križem nemškega „rajha“, tarnali so o bridki usodi, ki jih tepe med nami, „minderwertigen“ Slovencev, ter istinito tako priberali — če tudi na konto nemškega „Studentenheima“ — nekaj novcev. Mestno starešinstvo pa — neupoštevajoč slovenskih davkoplačevalcev — je šlo po že znani navadi tem Germanom radodarno na pomoč. Podarilo jim je mestno hišo, da na nje razvalinah nastane pristna nemška zgradba. Nemško mesto podari in poruši svojo last konzoriju na ljubo, ki potem s kapitalom, ki pa niti še ni ugotovljen, postavi nemški dom le v „trutz“ preštantanin „bindisjarjem“! Res originalno! Najbolje še le pride. Originalni naši Celjani svojega zemljišča niti poznali niso! To se je skazalo te dni. Začrtali so že tla za trottoir okrog svoje palače; a lej ga šmenta: ozemlje proti kolodvoru je bilo last južne železnice. In glej, ta Germanom sicer tako naklonjena družba je zdaj svojim Celjskim bratcem vso prireditve ustavila; polaganje „herrenganga“ okrog nemškega izzivajočega „trutzbaua“ stagnira. Dalje ne govorimo. Govori naj društvo „D. H.“, ki bode moralo zopet prav globoko seči v žep ter iznova zahtevati nakladni kredit. — Pa kaj! V Celju smo moderni skozi in skozi! Tako se na pr. vozi tukajšnji trgovec Zangger s svojo pritlikavo v avto-ciklu s tako vehemenco, kakor da bi bil kje v ogrski pušti. Pa on je „Cillier Kind“ in kot takemu dovoljeno mu je vse. Če pa kak starček, izzvan po znanih celjskih poučljnja-

kih, zabrede s svojim biciklom kam v stran in pa pri tem — čisto brez lastne krivde — kakega paglavca malo potisne, je pa to seveda kaj drugega; to se mora koj kaznovati ter v javnosti ožigosati! Videli smo, kako se je Zanger na svojem „autlu“ v njem lastnem diru peljal na večer, ko so se Celjani zbirali k „sonnenwendfeier“, sredi skoz več sto ljudi v rotovških ulicah mimo slavnega magistrata, a nobeden redarjev ni ganil niti z mazincem. Krasna ilustracija celjske avtonomije! — Celje so klasična tla. To mi Slovenci posebno dobro vemo. Tam, kjer so danes podrtine, stale bi že lahko palače. A ker jih graditi hočejo zlobni Slovenci, jim to „nemški“ Celjani ne pripuste. Vsaj pa bi bilo to tudi proti — klasičnisti!! Kam pa bi prišlo „klasično“ Celje brez — razvalin?! To vendar služi mestu v okras! In tuji posveščajo vendar Celejo radi nje klasičnih tal in zgražali bi se, če bi ne našli več sledov — podrtij... O Aberda ti si res klasičen vzgled — modernemu nemškemu Celju!

— **Zrelostni izpiti na državni gimnaziji v Celju** so se pričeli dne 24. junija t. l. pod predsedništvom deželnega šolskega nadzornika Petra Končnika. Zglasilo se je 35 kandidatov; 15 Slovencev in 20 Nemcev.

— **Za rektorja graškega vseučilišča** za prihodnje šolsko leto je izvoljen rimskega prava dr. Han-aussek, in sicer soglasno.

— **V rovu ponesrečel.** Karel Trinker je dne 23. t. m. z motorjem prevažal prazne vozove v rovu rudnika pri Kisovcu. Ključavničar lgnacij Gričar je vzlic Trinkerjevemu svarilu skušal skočiti na motor, pri tem mu je spodletelo, in so ga motor in vozovi s tako silo pritislili na obzidano steno rova, da je še isti dan umrl.

— **Odbijači so zdrobili roke in prsi** na južnem kolodvoru v Mariboru kazencu Vincencu Ozebku pri nalaganju žita. Ponesrečeni je imel le dva meseca kazni ter bi bil te dni prost.

— **Nagla smrt brigadirja.** Pri vojaški vaji na kvirinski hrib pri Korminu je večerj dopoldne zadela kap polkovnika Amanda Wawra, poveljnika 44. domobranske brigade v Ljubljani. Bil je na mestu mrtev.

— **Veliko godno veselico** priredi prostovoljno gasilno društvo Volosko-Opatija dne 14. julija t. l. v Opatiji. Čuje se, da namerava to mlado društvo imenovanega dne tudi blagosloviti svoje brizgalne, vozove in drugo orodje.

— **Nemška brutalnost.** Ko je neki voznik Brücknerjev voz opeke pripeljal v Skrbice iz Matulj in truden zadremal na vozu, ga je Brücknerjev zet Koschir, ki se je pripeljal v kočiji mimo, zgrabil za vrat in vrgel vsega prestrašenega na tla, kjer mu je vzel bič iz rok in počel biti po njem kakor po kakšnem mehu, dokler ga niso roke tako bolele, da ni mogel več vtihteti biča nad tem trpinom. Sodišče bo Koschirju, kakor upamo, že pokazalo, kako se sme in kako se ne sme postopati z delavci.

— **Avstrijska pravica.** Poročalo se je svoječasno, da je opatijska policija aretirala nekega Frana Obilitschnigga, kateri je vrgel ob priliki izleta celovškega nemškega pevskega društva v Opatijo kamen v glavo g. Uršiču, in kateri se je potem tudi proti drugim osebam izrazil, da mu je žal, da je nedolžnega zadel, ker je mislil z onim kamnom zadeti „den kroatischen Schwein“, policijskega nadzornika Janka Podmenika. Sodnija je zdaj napadalca izpustila. Ni pa sodnija do danes še izpustila v preiskovalnem zaporu se nahajajočega g. Milana pl. Poldrugača, katerega so bogve na čigav migljaj dejali v preiskavo in kateremu se ne more dokazati niti najmanj, da bi imel kaj opraviti pri blatenju nemške šole v Opatiji. Ali se morda zato tako postopa, ker je Obilitschnigg Nemeec, a Poldrugač Hrvat? Hinterleitner se še vedno prosto izprehaja po Opatiji! Seveda, ker je Nemeec. Kje sta avstrijska pravica in enakopravnost?

— **Ljudsko izobraževalno društvo** s knjižnico se snuje v Dolenjivasi pri Senočah. V ta namen se je sestavil pripravljalni odbor, ki bo sprejemal s hvaležnostjo morebitne darove.

— **Štentpavelška godba** priredi v soboto 29. junija t. l. ob 4. uri popoldne vrtni koncert pri Sadniku v Savinski dolini. Med godbenimi točkami poje društveni moški zbor.

— **Svoje ženo je umoril** v Vetvi pri Labinju kmet Dominik Milleta ter truplo zagrebel v izsušenem potoku.

— **V konkurz** je prišel Ivan Janko tudi Jenko, posestnik in trgovec z mešanim blagom v Gorenji Straži pri Novem mestu.

— **Otrok utonil.** V Zaborštu pri Dolu je utonil 1½ letni otrok goštačke Ivane Ambrožič, ko se je za trenutek oddaljila od njega.

— **Ustrelili** se je v Pulju vpok. mornarski podčastnik Josip Babošč.

— **Smrtna nesreča.** V soboto se je v rudokopu v Zagorju ponesrečil 21letni kjučavničar Ignacij Gričar iz Toplice, ko je padel v neko jamo. Dobil je take poškodbe, da je čez eno uro umrl.

— **Pogreša** se gostač Lovrene Verovnik, 67 let star iz Vuzenice. Bil je nazadnje v Marenbergu. Najbrž je skočil v Dravo, ker so ga videli okrog nje hoditi, predno je izginil.

— **Roparski napad.** Čuvaja Južne železnice Ivana Repiča v Trstu so neznani lopovi ponoči na cesti napadli in mu pobrali denar in uro. Napadalec so že dobili. Bila sta dva Laha iz Italije.

— **Bratomor.** V Hrastju pri Lembachu je 24letni tesar Peter Šauperl vsled ljubosumnosti na svojo ženo zabodel v prepiru svojega 23letnega brata Janeza. Zaklati je hotel tudi očeta, a so ga poprej zgrabili in izročili orožnikom.

— **Samomor.** V Trstu se je vrgel iz drugega nadstropja bolnice 42letni Anton Pižon, ki je trpel na hudih bolečinah v ušesu. Obležal je mrtev z razbito črepinjo.

— **Kap je zadel** v Trstu 55-letnega železniškega uradnika Karla Zaloka. Bil je takoj mrtev.

— **Sirovina.** Mornar Avgust Naklič iz Šibenika je v Trstu Barbaro Repanič tako udaril za uho, da je padla in si zlomila roko. Sirovino so aretirali.

— **V vodnjak je skočil** v Trstu 26letni kmet Josip Klačič iz Dekanov pri Kopru in utonil. Vzrok slabe gmotne razmere.

— **Star pohotnež.** Pri Panovcu na Goriškem je brezposelni pisar Karel Pertout zvalil neko 5 in 10-letno deklico v gozd, kjer je na obeh zadostil svoji živinski pohotnosti, kakor pripovedujeta deklici. Policija je aretirala 26 letnega Antona Modra, ker je najbrž on slekel oba.

— **Med spanjem so ju slekli.** Ivan Minka in Ivan Filipčič sta v Trstu čez noč zaspala na travniku blizu domobranske vojašnice v Rocolu. Ko sta se zjutraj prebudila sta začudeno gledala drug drugega. Minka je bil popolnoma brez vse obleke, celo brez čevljev in nogavic, Filipčiču pa je manjkalo samo jopič. Policija je aretirala 26 letnega Antona Modra, ker je najbrž on slekel oba.

— **Samomor.** V Mariboru se je ustrelil mesar in gostilničar Vincenc Černovšek.

— **Od horjulskih fantov** smo dobili daljši dopis, kateremu povzamamo, da jim je prav hudo, ko so zvedeli, da pojde sodni pristav G. Ferlan na Vrhniki proč od tam. G. Ferlan je bil pravičen sodnik, katerega so horjulski fantje večkrat potrebovali proti horjulskemu županu Stanovniku po domače Svedru, ki živi v samih tožbah vse vprek. Sicer pa upajo horjulski fantje, da Svedreva drevesa tudi ne bodo zrastle do oblakov in da bo možu njegova oblast šla rakom živžgat, v kar deluje že sam na vse kriplice.

— **Izpod Nanosa** se nam piše: Že dva meseca se vlečejo neslane klobase po »Domoljubu« iz hrenovške občine. Vemo, kdo jih klobasa. Dacar Polentar, deželni uslužbenec nima drugega dela, kot da stika po vaseh in potem zavija vsako stvar, pa se tudi kaj zlaže, če se mu ravno primerno in potrebno zdi. Na Polentarijeve izbruhe ne odgovarjamo, ker bi si človeče potem preveč domišljevalo, rečemo le toliko: naj deželni odbor temu tiču nekoliko pristrije peruti, akoravno se pogostokrat bahavo trka na prvi rekoč: »Meni ni nič, ako me deželni odbor takoj odstavi, ker imam zadosti denarja prihranjenega.« Drugega ne odgovarjamo na Polentarijeve bedarije!

— **Slovenska opera** v Sarajevu. V petek zvečer so člani slovenske opere priredili v Sarajevu zadnjo predstavo. Peli so znano Smetanovo opero »Prodana nevesta«. Gledališka dvorana je bila napolnjena, navdušenje velikansko. Hrvatsko pevsko društvo je priredilo pevcem sijajno valet. Igralci so se v soboto zvečer odpeljali iz Sarajeva. Na kolodvor jih je spremljala ogromna množica ljudi: Hrvati, Slovenci in Čehi. Operni ensemble je odpotoval v Slavski brod, kjer priredi pet predstav.

— **Panorama - kosmorama** na Dvorskem trgu pod »Narodno kavarano« nam kaže ta teden Kalifornijo, ki se s svojimi naravnimi lepotami lahko meri z marsikaklo drugo deželo na svetu. Velikanski vodopadi, kot ribje oko čista jezera, silni vroči vrelci, močvirne gore, romantične doline, orjaška drevesa, pacifična železnica itd. so reči, ki jih vidimo v tej seriji, ki se odlikuje po čistih slikah.

— **Prihodnji teden Bukovina.**

— **Željni pevec.** Ko so danes ponoči pri »Slonu« zaprli kavarano, je prišel pozneje pred vrata 24 letni pevec Leon Pasquella iz Gradca in toliko časa razbijal po vratih, da je

priklical kuharja Ivana Marolta, ki ga je opozoril, da je kavarna že zaprta in ni upati, da bi se še dobilo kaj okrepčil. Pasquella je pa pri tem opomnili šinila kri v glavo in potegne iz žepa nož, ter začne z njim Marolta obdelavati po desni roki in po obrazu in je mu zadal več ran. Marolt je zbežal nato k vratarju, razburjeni pevec pa za njim in kmalu je prišel za obema tudi stražnik, ki je prežetnega in nasilnega pevca spravil v magistratni zapor in so ga danes oddali sodišču.

— **Osrednji odbor za S. Gregorčičev spomenik v Gorici** je sklenil v svoji zadnji seji dne 26. junija 1907, da postavi na grob pokojnega pesnika preprost, a umetniški kamen. Glede na znane pesnikove intencije in na nabrano vsoto se je določilo, da se izda v to svrhu največ 3000 kron, s prevozom in postavljenjem vred. Odbor vabi slovenske umetnike, da mu pošljejo do konca septembra tekočega leta primerne načrte nagrobnika s preudarkom. Osnutki se na željo vrnejo, a ne honorirajo.

— **Premovanje konj** bo leta 1907 v Postojni dne 26. avgusta, Domžalah dne 27. avgusta, v Kranju dne 28. avgusta, v Skofelci dne 30. avgusta, v Ribnici dne 31. avgusta, v Trebnjem dne 3. septembra, v St. Jerneju dne 4. septembra, v Lescah dne 6. septembra in v Boh. Bistrici dne 7. septembra. Ker se v vseh postajah razdeli skupno le 93 državnih daril, torej v vsakem premovalnem kraju povprek le 10 daril državne podpore, je želeli, da v svrhu podpiranja domače konjereje tudi občine in denarni zavodi k tem prispevajo ter konjerejskemu odseku v Ljubljani za premovanje konj domačih konjerejcev ali konjerejcev sosednih občin nakažejo.

— **Prijeta tatica.** Včeraj je bila aretovana 1885 v Novi vasi pri Blokah rojena in pri pristojni brezposelna Franciška Šetina, ker je sumljiva, da je pred kratkim ukradla v prodajalnici Ivana Kosa 9 K vredne čevlje. Navedenka je tudi sumljiva da je ukradla dne 22. t. m. na Martinovi cesti št. 1 služkinji Amaliji Gabrškovi, 18 kron vredno obleko. Osumljenko so izročili sodišču.

— **Na policijskih oglasih** je razstavljena slika neznanega utopljenca, katerega so dne 7. t. m. potegnili iz reškega kanala »Fiumara«, katerega identiteta še ni dognana. Utopljenec je od 24 do 30 let star, srednje močne postave ter ima črne lase in brke. Obleden je bil v troje hlače, in sicer ene modre, druge pepelnaste, zadnje pa pisane s podolžnimi črtami. Srajco je imel »Jagrov«. Kdor bi ga spoznal, naj blagovoli sporočiti policiji.

— **Ujel** je čevljarski vajenec Ivan Kimovec dne 23. t. m. v mestni drevesnici papigo. Lastnik jo dobi na Sv. Petra cesti števil. 29 pri gospodu Götzu.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 25 Hrvatov, 60 Maceonov in 70 Slovencev; nazaj je prišlo pa 180 Slovencev in Hrvatov. V Hrb se je odpeljalo 25 Hrvatov.

— **Izpuščene in najdene reči.** Železniški čuvaj Matevž Tomšič je izgubil srebrno remontoir uro s srebrno verižico. — Strojevodja Matija Kalan je izgubil rjavo, usnjato denarnico, v kateri je imel nekaj čez 9 K denarja. — Prevoznik Ivan Šusteršič je izgubil denarnico, v kateri je imel do 3 K denarja. — Krojaški vajenec Karel Skok je izgubil nov teovnik vreden 9 K. Pošteni najditelj naj ga blagovoli oddati na policiji.

— **»Ljubljanske društvene godbe«** priredi jutri zvečer v hotelu »Lloyd« (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, ne člani plačajo 40 vin.

— **Najnovejša novice.** — Reforma katoliškega zakona. Na shodu dunajske skupine društva za ločljivost zakona je naznanil predsednik Romanig, da izstopi s svojo rodbino in še 70 drugih oseb iz katoliške cerkve ter gredo vsi k starokatolikom. Med navzočimi se je takoj oglasilo 80 oseb tudi za tak prestop.

— **Lvovski občinski svet** je sklenil v tajni seji, da se ne udeleži vsesokolskega zleta v Pragi, temuč ga samo brzojavno pozdravi.

— **Zmrznil** je v tirolskem gorovju »Kaisergebirge« neki hribolazec iz Monakovega.

— **Župnik** poneverjalec. Župnik Angyal v Ipolyju na Ogrskem je poneveril in prislepil velike vsote ter pobegnil najbrže v Ameriko.

— **Za Dalmacijo.** Vlada je razpisala zgradbo, oziroma razširitev dvanajstih dalmatinskih pristanišč za vsoto 1.597.000 K.

— **Obravnava** proti morilcu bolgarskega ministrskega predsednika Petkova prinaša vsak dan novih sensacij. Vsi soobtoženi uredniki in uradniki so

sijajno dokazali svojo nedolžnost in Petrov je sam izpovedal, da nima skrivca, temuč se je hotel kot Štambulovist maščevati nad stranko, ker mu ni hotela priskrbeti službe. Moralno bo obsojen minister Genadijev, ker je morilec izpovedal, da je bil Genadijev vohun proti radikalno-demokratski klikli. Ministrov brat ga je opetovano obiskal v ječi ter ga skušal pregovoriti, naj bi izpovedal, da so ga nacionalisti »Balkanske Tribune« pregovorili k umoru.

— **Srbski prestolonaslednik** v smrtni nevarnosti! Srbski prestolonaslednik princ Gjorgje je lovil ribe v Savi ter se pri tem v čolnu približal ogrskemu bregu. Ogrski finančni stražniki so ga smatrali za tihotapca ter ga pozvali, naj izstopi. Princ pa je naglo veslal nazaj, nakar so stražniki streljali za njim, ne da bi ga zadeli.

— **330 let ječe.** Porotno sodišče v Pittsburghu je spoznalo bivšega blaginjarja Enterprise National banke v Alleghenyju, Harveyja, krivim in sicer na vseh 33 obtožb. Maksimalna kazen za vsako obtožbo znaša 10letno ječo in tako zamore Harvey biti obsojen v 330letno ječo. Harvey je obdolžen, da je ukradel dva milijona dolarjev.

— **Največja trgovska hiša** se gradi v Terminal-Buildingu v New Yorku. Hiša bo celo mesto zase, zakaj v njej bo prostora za 10.000 ljudi. Poslopje bo pokrivalo površje 70.000 štirjaskih čevljev ter bo visoko 275 čevljev. Imelo bo 23 nadstropij in sicer prva štiri iz mramorja in granita, ostala iz opeke in terakote. Jekleno ogrodje tehta 24.000 ton. Zazidalo se bo nad 16 milijonov opek. Parne cevi bodo 153.000 dolge, cevi za vodovod in kanalizacijo pa 500.000 čevljev. Hiša bo imela 5000 oken. Vzdigal mesto stopnic bo 39. Hiša bo v zvezi s podzemsko železnico, tako da bo lahko vsak prebivalec potoval po svetu, ne da bi stopil izpod strehe.

— **Spomin pri živalih.** Da imajo konji in psi dober spomin, da po več letih spoznajo svojega gospodarja ali svoje staro bivališče, zato je več dokazov. Toda tudi opica ima dober spomin, kar dokazuje sledeči slučaj: Pred leti so kupili za njunorški zoološki vrt lepo mlado opico. Nekega dne je bilo pred kletko zbranega več občinstva, ko je opica postala nenkrat vznemirjena ter se je z vso silo začela zaletavati proti eni strani, kakor da hoče na vsak način ven. Končno je čuvaj zagledal na tisti strani siromašno oblečenega dečka in ta je povedal, da je pred štirimi leti prodal to opico, ko sta živela dve leti skupaj. Sedaj po tolikih letih je žival spoznala svojega gospodarja ter hotela k njemu. Opica je bila vsa srečna, ko jo je deček skozi kletko pogladil po glavi.

— **Garibaldijeva oporoka.** Pretekli dni je obhajala Italija 100letnico rojstva svojega heroja Garibaldija. Pri tej priliki je časopisje priobčilo njegovo kuriozno oporoko, ki se glasi: Caprera, 2. julija 1882. Dodatek moji oporoki: 1. Ker je absolutna moja volja, naj se moje truplo sežge, odrejam sledeče: 2. Moje telo se sežge na kraju, ki sem si ga izbral ter je zaznamovan z motiko. 3. Glava nosilke se mora prisluniti na zid, na zapadni strani motike. Glava in spodnji del nosilke se privežeta ob motiko in ob zid z železnimi verigami. 4. Moje telo v železni krsti bo imelo odkrito glavo, a oblečeno naj bo v rdečo srajco. 5. Načelniku se naj naznani moja smrt šele potem, ko bo moje truplo popolnoma sežgano. 6. Za grmado se naj nameče mnogo drv. — G. Garibaldi. — Garibaldi se je namreč bal, da bi oblasti preprečile sežganje njegovega trupla. Ta dodatek je sedaj prvič obelodanjen.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

— **V zapor ni maral iti.** Občinska redarja Ignacij Koritnik in Franc Kerstein sta zvedela, da delavec Janez Poznik pri neki selavici »Katoliškemu domu« na Savi razsaja. Podala sta se tja in mu je napovedal Koritnik aretacijo. Ko sta ga hotela pa odvesti v zapor, je Poznik udaril Koritnika s solnikom po obrazu, ga zgrabil na prsih, vbodel v levo roko in ga vgriznil v palec, Kersteina je pa v lepo stegno ubodel, končno jima pa ušel. Poklicala sta redarja na pomoč orožniško patruljo. Poznika so našli na njegovem stanovanju. Pa tudi zdaj se je s tako silo uprl, da se je moral rabiti orožje. Šele potem ga je bilo možno vkleniti ter ga odvesti v zapor. Obsojen je bil na eno leto težke ječe.

— **Tepež pri plesu.** Dne 20. vel. travna t. l. je bil v Možetovi gostilni v Dolenji vasi ples. Jože Antončič, posestnika sin, se je vžejl nad Janezom Maslom, ker ni hotel pri pobiranju za godce ničesar

dati, češ, da on ne pleše. Z veliko silo je vrgel s kratke razdalje steklenico v njega, ki pa je zadel v obraz, ker se je Maslo naglo umaknil, paleg tega stoječo hčer Jozefino Škamperla. Le ta je zadobila težko okvaro. Antončič je bil obsojen na 5 mesecev težke ječe. Dalje je zavezan poškodovanki poravnati zdravniške stroške in ji plačati za bolečine 150 K.

— **Napad z nožem.** V Trohovi gostilni v Babnem polju, je nastalo med posestnikom Antonom Janežem in dninarjem Antonom Uletom neko besedovanje, ker je Ule na koncu vsakega petja še pridelal »kuku«, kar ni bilo Janežu všeč. Vsled klofute, ki mu jo je dal Janež, je Ule tega z odprtim nožem naskočil, in vžle temu, da se ga je ta na postelji ležeč hotel z nogami ubraniti, zadobil je Janež eno urezino na senu, in tri na levi roki. Ule dejanja ni tajil. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

— **Slabo je pogodil.** Rudolf Markl, kontoarist v Ljubljani, je potreboval denarja. Ker pa mu ga je bilo težko dobiti, za to si je izmislil to le sredstvo. Šel je k tukajšnji tvrdki Jax, vzel tam 210 K vredno kolo na obroke, potem ga je pa za 120 K prodal ne glede na to, da si je pridržal Jax do popolne plače lastninsko pravico. Markl je bil zaradi goljufije obsojen na 3 mesece ječe.

— **Fantovski strah** bi se lahko imenoval če okoli trinajstkrat zaradi pretepa kaznovani Žiga Killer mešarski pomočnik iz Kranja. Dne 26. mal. travna t. l. zjutraj je v večji družbi fantov zapustil Mayerjevo kavarano v Kranju. Fantje so nasvetovali Janezu Čarmanu, naj ga s svojo bikovko vdari, kar je res ta storil; ne da bi se Killer kaj dosti za to zmenil. Ko je pa nekdo kos lesa proti njemu vrgel, je Killer kar zbesnel, in sunil z odprtim nožem Ignacija Gabriča v prsi, Janeza Čarmana je dregnil v levo sedalo, Valentina Jenka pa v leve zgornje lehti. Žiga Killer priznava, da je mahal po fantih z nekim koničnim železom, trdi pa, da se je moral braniti fantovskega napada. Dokazalo se mu je pa po pričah, da je že v kavarni iskal prepira in tepeža. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe.

— **Tepež.** Na poti pri St. Vidu je delavec Janez Slana po nekem prepiru z nožem v hrbet sunil Miho Severja. Slana je bil obsojen na 3 mesece težke ječe.

— **Po preteku dveh let prišel v roke pravice.** Anton Šušnik, posestnika sin iz Tučne, je 19. sušca 1905 na poti blizu Vira s Francetom Urenkarjem z nožem napadel fanta Janeza Pirša in Antona Korošca. Oba sta zadobila težke okvare. Raztrgal je tudi na tleh ležeči klobuk. Da bi se odtegnil kazni, popihal jo je v Nemčijo, a je vseeno prišel v roke pravice. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

— **Napad na cesti.** Delavec Jože Hubat in Jernej Petrin sta nekoliko opita razgrajala po Hrašah. Posebno bojažljive je bil Hubat, ker je nosil v rokah odprt nož. Naletela sta na domov idočega posestnika Janeza Tršana. Hubat ga je ustavil češ, da naj počaka, da mu bo eno dal. Da bi ga oplašil, vstrelil je Tršan s samokresom. Štem pa je le dregnil v srčeno gnezdo. Petrin ga je s kolom pobil na tla, na tleh ležečemu je pa Hubat zadal z nožem 8 urezin, med katerimi je bila ena težka okvara. Hubat je bil na 6 mesecev ječe obsojen, Petrin pa na 4.

— **Tepež.** Delavec Franc Kavka se je v Velepičevi hiši na Pšati sprl s posestnika sinom Ferdom Nahtigalom zaradi tega, ker ga je ta malo preje med butare pahnil. Sunil ga je z odprtim nožem v dlan desne roke, na kar ga je Nahtigal prijel in vrgel na posteljo. Vzeli so mu nož, a Kavka ga je na to s krušnim nožem dregnil v hrbet. Obdolženec, ki se zagovarja s silobranom, je bil obsojen na en mesec ječe.

Književnost.

— **»Slovenski Sokol«** ima v št. 6. in 7. sledečo vsebino: 1. V Meko... 2. V Prago! 3. Navodila za zlet. 4. Navodila za telovadbo in izprevod.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 26. junija. Ob enajstih so imeli klubovi načelniki sejo pri predsedniku dr. Weisskirchnerju. Sklenilo se je izvoliti proračunski in legitimacijski odsek, izmed katerih bo vsak štel 52 članov. V jutrišnji seji bo predsednik dr. Weisskirchner predlagal, naj odgovori zbornica na prestolni govor z vdano enunciacijo. Dr. Lueger bo predlagal volitev jubilejskega odseka, ki bi

naj preskrbel vse potrebno, da zbornica dostojno proslavi jubilej šestdesetletnice cesarjevega vladanja.

Dunaj 26. junija. V poslanskih krogih se govori, da napravi poslanec Hribar s hrvatskimi poslanci popoldne poset pri bivšem hrvatskem banu grofu Pejačeviću.

Dunaj 26. junija. Takozvani divjaki med poslanci, med katerimi je največ Vsenemcev in dunajski napredni poslanci baron Hock, Kuranda in dr. Ofner so ustanovili poseben klub.

Dunaj 26. junija. Nemški napredni poslanci so se združili v »nemško napredno zvezo« in so izvolili za predsednika dr. Funkeja.

Dunaj 26. junija. Cesar je danes ob polu desetih sprejel v posebni avdijenci ogrskega ministrskega predsednika dr. Wekerleja, ob polu enajstih pa hrvatskega bana Teodora grofa Pejačevića. Cesar je sprejel banovo demisijo. Ob enajstih je na to cesar sprejel novega hrvatskega bana dr. Rakocza.

Budimpešta 26. junija. Hrvatski oddelni predstojniki dr. Nikolić, dr. Badaj in dr. Rojc bodo takoj podali novemu banu demisijo. Ako bo Rakocza, ki se je preje zval baje Fuček, demisijo sprejel, bodo imenovani za oddelne predstojnike sami madžaroni. Hrvaški sabor se v kratkem razpusti.

Sokolom in drugim Izletnikom v Prago!

Bratskim društvom ter vsem ostalim udeležencem vsesokolskega zleta v Prago naznanjamo, da se posebni slovenski sokolski vlak odpelje jutri, v četrtek 27. t. m. zvečer z južnega kolodvora točno ob 6.58, z državnega kolodvora 7.04, Kranja 7.49, Jesenice 9.39, Celovca 10.55, St. Mihaela 28. t. m. 3.54 zjutraj. Vozne cene iz Ljubljane v Prago in nazaj: III. razred K 20.50, II. K 40.20, iz Kranja III. K 19.90, II. K 38.80, z Jesenice III. K 19.30, II. K 37.30, iz Celovca III. K 18.30, II. K 34.90, od St. Mihaela III. K 7.20, II. K 13.50. Vozni listki se bodo prodajali na imenovanih postajah pred odhodom vlaka. Nadalje naznanjamo vsem onim izletnikom, ki si namestavljajo na povratku ogledati Dunaj, da je ravateljstvo državnih železnic dovolilo v Lincu prekiniti vožnjo za dalje časa; poudarjamo pa, da se morajo dotični izletniki z Dunaja vrniti zopet nazaj v Linc ter od tam nadaljevati potovanje v svojo domovino po tisti državni progi, kakor tja. Za druge proge bode ta vožni listek neveljaven. — V Selzthalu, kamor dospe vlak 28. t. m. ob 5.42 zjutraj, in kjer ima stati 33 minut, bode naročen za jtrk, kar naj blagovoli udeležniki vzeti na znanje. Na zdar!

Predsedstvo »Slov. Sokolske Zveze«.

Gospodarstvo.

— **Dobavni razpis.** C. kr. oskrbnišvo poštno ekonomije na Dunaju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da si potem javne ponudbe nabavi za leti 1908 in 1909 razne predmete, kakor: plateno, bombažno, sukneno, volneno blago, dvonitnik (cviljh), vrvarsko, milarsko blago, žeblice. Pismene ponudbe je vložiti najkasneje do 13. julija 1907 12 ure popoldne pri gori imenovanem oskrbništvu. Razglas obsega več natančnejše pogoje in zaznamek predmetov, ki jih je dobaviti, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Za prebivalce mest, uradnike . t. d. Proti teskotam prebivanja in vsem nasle-
dom mnogega sedenja in napornega dušev-
skega dela je npr. potrebno do zdravila
dozdravilo pristni „Moll-ov Seiditz-
prasek“, kar vpliva na prebavljenost in
in uravnavno ter ima olajševalen in topilen
učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem
povezju razpošilja to zdravilo vsak dan
lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj
na DUNAJ, Tuchsleben 9. V lekarnah na
deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in
podpisom 3 16-9

FRANC JOŽEFOVA
grenka voda.
Izvrstno odvajalno sredstvo.

**Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las**
deluje najbolje priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katere okrepitve lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
steklenica z navodom 1 krona.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil. medicinal. vin, specialit-
tet, najfinjših parumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 10-26

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gosp. dr. Jos. Globevnik v Novem mestu
K 9-10 — darovane dne 11. junija 1907 po
končani pravdi v Škofljam vlad. inicijative g.
sodnika in sicer so darovali: gg. sodnik Mejac,
župan Jože Rodič ter posestniki Janez Perhanc,
France Jeglič, Janez Čudovan in Janez Kar-
lovšek, vsi iz Šmarjete, g. Makovec in dr. Glo-
bovnik K 1, dr. Karlovšek pa K 1-10 Živel!
Za „Učiteljski konvik“: Družba zbrana
v Markovcu K 1-1. Lepa hvala! Svoto smo
izročili g. Dimniku

Borzna poročila.
Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 26. junija 1907.

Delovni papirji.	Dinar	Blag
100% avstr. krona	98.05	98.25
100% avstr. krona	99.45	99.65
100% avstr. krona	98.05	98.25
100% avstr. krona	116.35	116.55
100% avstr. krona	93.50	93.70
100% avstr. krona	111.55	111.75
100% avstr. krona	98.50	98.70
100% avstr. krona	104.50	104.70
100% avstr. krona	99.85	100.05
100% avstr. krona	99.20	100.15
100% avstr. krona	100.00	100.10
100% avstr. krona	98.25	98.45
100% avstr. krona	100.00	100.10
100% avstr. krona	104.75	104.95
100% avstr. krona	98.75	98.95
100% avstr. krona	98.75	98.95
100% avstr. krona	99.50	100.50
100% avstr. krona	99.50	100.50
100% avstr. krona	100.00	101.00
100% avstr. krona	99.90	99.75
100% avstr. krona	98.75	98.55
100% avstr. krona	295.55	297.55
100% avstr. krona	100.00	101.00

100% avstr. krona	149.50	151.50
100% avstr. krona	251.25	253.25
100% avstr. krona	143.00	145.00
100% avstr. krona	259.00	261.00
100% avstr. krona	267.00	269.00
100% avstr. krona	236.00	238.00
100% avstr. krona	91.50	93.50
100% avstr. krona	184.00	186.00
100% avstr. krona	30.90	32.90
100% avstr. krona	429.00	431.00
100% avstr. krona	80.00	82.00
100% avstr. krona	68.00	70.00
100% avstr. krona	56.00	58.00
100% avstr. krona	44.50	46.50
100% avstr. krona	26.85	28.85
100% avstr. krona	63.00	65.00
100% avstr. krona	84.50	86.50
100% avstr. krona	461.00	463.00

100% avstr. krona	138.00	139.00
100% avstr. krona	664.75	665.75
100% avstr. krona	177.00	178.00
100% avstr. krona	647.75	648.75
100% avstr. krona	751.00	752.00
100% avstr. krona	241.50	242.50
100% avstr. krona	723.00	724.00
100% avstr. krona	574.25	575.25
100% avstr. krona	2522.00	2523.00
100% avstr. krona	536.00	537.00
100% avstr. krona	267.50	268.50
100% avstr. krona	518.00	519.00
100% avstr. krona	145.00	146.00

100% avstr. krona	11.85	11.90
100% avstr. krona	19.19	19.24
100% avstr. krona	23.54	23.59
100% avstr. krona	24.06	24.11
100% avstr. krona	117.82	117.87
100% avstr. krona	95.55	95.60
100% avstr. krona	2.51	2.52
100% avstr. krona	4.84	4.85

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 26. junija 1907.
Termin.
Pšenica na oktober . . . 50 kg K 10-24
Rž 50 . . . 8-36
Korn 50 . . . 5-80
Oves 50 . . . 5-89
Mefektiv.
Zmes.

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 00-2 Srednji vinski tlak 756.0 mm
Junij
Ura opazo-
vanja
Stanje
baro-
metra
v mm
Tempe-
ratura
v C.
Vetrovi
Nebo
25 9. av. 734.5 18.1 sl. jug del. oblač.
7. aj. 735.7 14.2 brezvetrno megla
3. pop. 736.2 23.6 ar. jvzh. del. jasno
26 Srednja včerajšnja temperatura: 16.7° nor-
male 18.7°. — Padavina v mm 0.0

Zahvala.
Povodom prerane smrti iskreno
ljubljenega soproge, oziroma mamice,
gospo
Anice Primožič roj. Veber
izrekamo tem potom vsem sorodna kom,
priateljem in znancom, ki so izrekli
sožalje in se udeležili izpoveda, iskreno
zahvalo.
Presrečno se zahvaljujem gg. pevcom
za ganljivo petje, posebno g. nadučitelju
Antonu Soneu iz Železnikov, ki se je
pri tej priliki pokazal pravega požrtvo-
valnega stanovskega tovariša.
V Sorici, 24. junija 1907.
1126 **Žalujoči ostali.**

Kuharica

(najrajši mater z odraslo hčerjo), ki bi
opravljali tudi pranje in likanje perila
ter kuhale dobro domačo hrano, se
tako sprejme pri častniški rodbini
blizu Ljubljane. V pomoč je tudi sluga.
Zglašaj naj se v posredovalnici
**Novotny, Ljubljana, Dunajska
cesta.** 3136-1

A I 389 7/5 2137
Prostovoljna javna dražba
različnega pohištva, perila in
obleke se vrši
dne 28. junija 1907
ob 9. uri dopoldne
v Ljubljani, Kapiteljske ulice št. 11,
I. nadstropje.
C. kr. okr. sodišče v Ljubljani,
odd. I., dne 25. junija 1907.

Delikatesna trgovina

dobro idoča, v sredini mesta, se radi
boleznin ceno prodaja. Ravno tam se odda
tako lepo stanovanje s kopalno sobo
in lokal, pripraven za trgovino ali kako
pisarno.
Naslov pove upravištvu Sloven-
skega Naroda. 2128-1

Delovodja

popolnoma trezen, zdrav in energičen
mož, zmožen slovenskega in nemškega
jezika, se išče za tvornico z se-
kire na Spodnjem Štajerskem
proti dobri plači in prostemu stano-
vanju. Prednost imajo oženjeni ponud-
niki ključavničarske stroke, ki se tudi
razumejo na dela v strožnici.
Ponudbe z napovedbo dosedanjega
službovanja in s prepisi izpričeval na
upravištvu „Slov. Naroda“ pod „De-
lovodja“. 2122-1

Kavarna „Leon“
V Ljubljani
na Starem trgu št. 30
vsak torek, sredo, četrtek
soboto in nedeljo
uso noč odprta.
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

**LJUBLJANSKI
ZVON**
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVII. (1907).
Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 30 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele 11 K 30 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

**Samo pristna
goriška**
in različna vina
se točijo najceneje
v 203-25
Goriškem vinotoču
Ljubljana
Stari trg 13.

**Depremočljive
pelerine**
(za turistik in lov)
iz velblodje dlake
ali lodna, za gospe,
gospode, deklice in
dečke v najboljši
kakovosti
priporočata 1413-8
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9

JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred školijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 25
Popravila in preoblike točno in cenno.
Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporočata
Ljubljana
Pred školijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4. 25

Vid Bratovž
Sv. Jakoba nabrežje 25
priporočata cenj. občinstvu
iz mesta in z dežele ka-
kor tudi ženinom in ne-
vestam 206-25
svojo
veliko
zalogo
razno-
vrst-
nega
pohištva
po najnižjih cenah.

Komptoirist
dobro vaje enostrokega knjigovodstva,
nemškega in hrvaškega jezika, izurjen
korespondent z večletno prakso, dobi v
modni manufakturni trgovini trajnega
mesta. Ponudniki manufakturne stroke
imajo prednost. Ponudbe z navedbo
dosedanjega službovanja, zahtevo plače
in s fotografijo naj se naslavljajo na
firmo **Fr. Bendeković v Karlovcu.**
2135-1

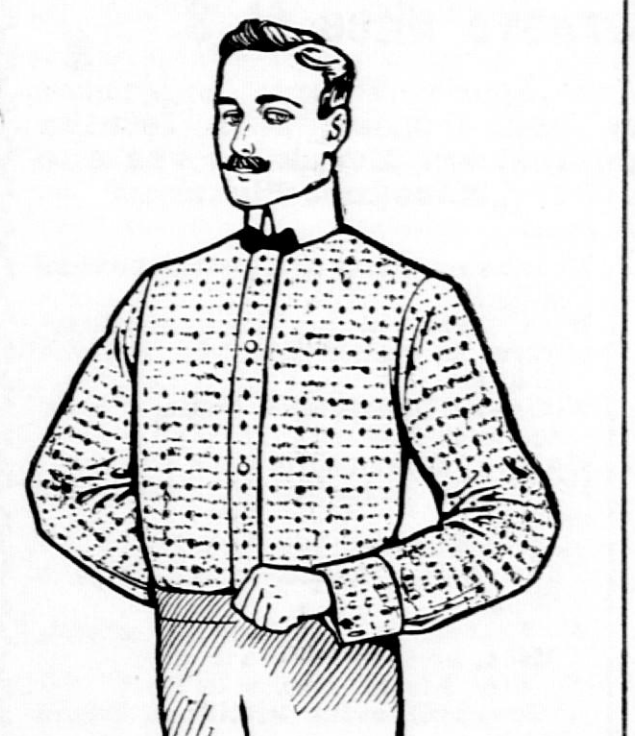
Gumasto blago
higijenske, kirurške in
tehniške gumaste cevi
vseh vrst, povoščeno
blago in linolej, kilni
pasovi, pasovniki, noga-
vice za krčne žile in pa
-!- vsi predmeti za bolniško postrežbo -!-
M. Gál
TRST, Corso 4. GORICA, Corso Verdi 11.
2125-1

Karel Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9

priporočata svojo 1760 9
Izposojevalnico koles
za gospe in dame in sicer najfinjših.
Puhovih in drugih boljših znamk s prostim in
navadnim tekom. Temeljiti pouk v kolesarjenju.

Priporočata se dobro domače
delo: srajce, bele, barvaste
in piké, po meri, najboljše
kroj, cena nizka.

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.
Zunanja naročila točno in cenno.
Lašna 1941-8
živalnica in likalnica.

**Steckenpferd
Bay-Rum**
Bergmanna & Ko., Draz-
dane in Dečin n. L.
se obnaša neprimerno dobro proti
tvoritvi luskin in izpadanju las,
pospešuje rast las in je za vdrg-
nenje proti revmatičnim boleznim
izredne veljave.
Dobiva se v steklenicah po 2 K
in po 4 K po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in briv-
nicah. II 2108

Tri sobne slikarje
sprejme takoj v delo podpisani. Plača
po dogovoru. **Ivan Rubinič**, sobno-
slikarski mojster, Opatija, Istra.
2108-3
Iščem 1 ali 2
meblovani sobi
s posebnim vhomom v I. nadstropju ali
pritličju, event. tudi s hrano. Natančne
ponudbe s ceno na upravn. „Slov.
Naroda“ pod „Š. N.“ 2129-1

Učenca
s potrebno šolsko izobrazbo sprejme
tako 2109-3
Štefan Lapajne
trgovina z mešanim blagom v Idriji.

Brivski pomočnik
se takoj sprejme.
Ivan Potušek
brivec v Kranju. 2132 1

Trgovska pomočnica
ki je že nekaj časa bila v trgovini in
ki jo veseli obenem tudi gostilna, se
sprejme takoj ali početkom julija t. l.
Plača po dogovoru. **Janko Karlovšek**
v Šmarjeti na Dolenjskem. 2124

Poštni voz
lahek, že rabljen, bodi s streho ali brez
strehe se kupi. Kupi se pa tudi pol
pokrit, že rabljen
koleselj.
Naslov pove upravištvu „Slov.
Naroda.“ 2123-1

Meščanski hotel „Lloyd“.
Jutri, dne 27. junija t. l.
KONCERT
Društvene godbe za člane.
Nečlani plačajo 40 vinarjev.
K mnogobrojnemu obisku vabi
2130 **Karel Tausen,**
restavrat.

Pozor letoviščarji!
V najkrajši legi Gorenjske se odda
za letošnjo poletno sezono elegantno
meblovano
stanovanje
obstoječe iz 5 sob, kuhinje, lepega
senčnega vrta in vseh drugih potreb-
nih pritlikin. Krasen razgled! Vsa ži-
vila se dobivajo v hiši.
Vpraša se pri gosp. **Dragotinu**
Fakinu, Ljubljana, Slomškove
ulice št. 16. 2090-2

Fran Kreč
krojaški mojster v Ljubljani
se je iz židovskih ulic
preselil
na Turjaški trg št. 1
(prejšnji Katoliški dom)
ter se priporočata tudi na novem
mestu za cenjeno zaupanje z
zagotovilo solidne postrežbe.
Z odličnim spoštovanjem
2134-1 **Fran Kreč.**

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tvrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpeljiva v vsaki družini! Dobliva se v vsaki boljši delikatesni
trgovini in v vsaki kavarni.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svoj bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Karbolinej Avenarius
Mavec (Gyps)
za stavbe in kiparje kakor
tudi za vsako drugo obrt,

Uve
vrste
olja in mazila za stroje
kakor tudi
priznane
najboljše
olje proti prahu

Adolf Hauptmann, Ljubljana
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja. 2131-1

L. Schwentner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v aložbi „Narodne Tiskarne“.

Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I.
do XI., broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broširan à 50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.
Turgenev: Otci in sinovi. Roman,
broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebitzky: Blodne dně.
Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovoril, prilike in reki. Proj.
50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

Izšel je
I. del zgodovinske povesti
Strahovalci
dveh kron.

Ponatis iz „Slovenskega Naroda“.

Dejanje tega ljudskega romana je za-
jeto iz velikih bojev med beneško re-
publiko in turškimi cesarstvom, v katerih
bojih so igrali veliko vlogo piratje, ki
so strahovali mnogo desetletij najprej
Turke in potem Benečane. Vse glavne
osebe tega ljudskega romana so zgo-
dovinske, kakor so tudi glavni dogodki
zgodovinski.

Cena 1 K, po pošti 20 vin. več.
Na prodaj ima delo
L. Schwentner v Ljubljani.

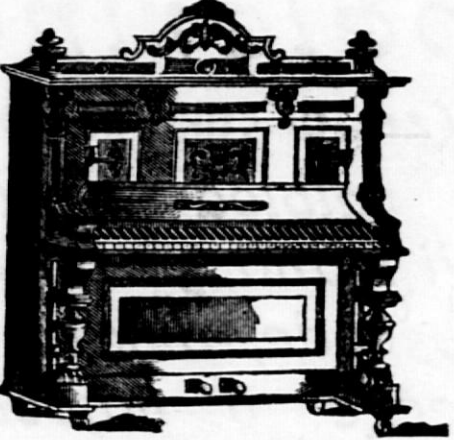
Učenca
za ključavničarstvo, krepkega, sprejme
Fran Florjančič, 2114 2
ključavničar, Dunajska cesta št. 9.

Globin
je
najboljše in
najfinejše
čistilo za čevlje

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilšerjeve ulice 5 Blizu Gradišča
Rudolf A. Warbinek

Jamstvo 6 let.

Pred
nakupom
si oglejte velikansko
sukneno
zalogo
R. Miklauca
v Ljubljani, Špilalske
25 ulice št. 5.
Ostanki
pod cenol

Zdravilišče in
vodno lečišče
kopališče Kamnik na Kranjskem.

Postaja c. kr. drž. železnice, 1 1/2 ure od Ljubljane
Vse vodno zdravljenje (sistem Priessnitz) in
Kneippov, solne kopeli, oglikovokisla in
elektriške kopeli, zdravljenje s suhim vročim
zrakom,
masaža, zdravilna gimnastika in elektroterapija.
Zmerne cene.
Odperto od 15. maja do 15. oktobra.

Razglas.

Vsled odloka c. kr. dež. vlade kranjske z dne 18. junija 1907 št. 12605
se bode vršil po določilih ukaza trgovinskega ministrstva z dne 25. januarja 1879
drž. zak. št. 19 politični obhod v zadevi po tvrdki Anton Deghenghi iz
Ljubljane nameravane izvršitve normalnotirne industrijske železnice k tvrdkinemu
lesnemu skladišču poleg državnega kel dvora v Ljubljani

v četrtek, dne 4. julija 1907 ob 9. uri dopoldne.

O tem se obveščajo vsi udeleženci z dostavkom, da so podrobni načrti
ter drugi zadevni pripomočki pri mestnem magistratu ljubljanskem v pisarni
mestnega stavbega urada v osemndnevem roku počenši od 25. t. m.
vsekemu na vpogled razgrajeni, ter da je morebitne ugovore proti načrtu zglašiti
pri podpisnem mestnem magistratu ali pa najkasneje pri politični obhodni
komisiji, ki se bo sestala na državnem kolodvoru v Ljubljani.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 25. junija 1907.

Les!
kupuje po najugodnejših cenah proti
gotovini, franko Ljubljana, državni
kolodvor Šiška postavljen
Parožaga Deghenghi v Ljubljani
in sicer!

Vrsta	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Dolgost v metrih
hrastov les	od 30—60	K 38—	od 26—29	K 30—	od 19—25	K 26—	od 3—4 metre
smrekov les	od 30—60	K 20—	od 26—29	K 18—	od 19—25	K 16—	4 metre
mečesnov les	od 30—60	K 24—	od 26—29	K 20—	od 19—25	K 18—	4 metre
borov les	od 30—60	K 19—	od 26—29	K 17—	od 19—25	K 15—	4 metre
jelkov les	od 30—60	K 18—	od 26—29	K 16—	od 19—25	K 14—	4 metre
bukov les	od 30—60	K 17—	od 26—29	K 16—	od 19—25	K 14—	2 25 in 4 50 m
hrastove deske	28 mm debele, 2 do 4 metre dolge	la K 55—, Ila K 45—, IIIa K 35—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 35—, Ila K 30—, IIIa K 20—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 25—, Ila K 2—, IIIa K 1—	2 25 in 4 50 m
bukove	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 35—, Ila K 30—, IIIa K 20—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 25—, Ila K 2—, IIIa K 1—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 140—, Ila K 110—, IIIa K 1—	2 25 in 4 50 m
hrastove frize	28 mm debele, 25 do 50 cm dolge	la K 250—, Ila K 2—, IIIa K 1—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 140—, Ila K 110—, IIIa K 1—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 140—, Ila K 110—, IIIa K 1—	2 25 in 4 50 m
bukove	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 140—, Ila K 110—, IIIa K 1—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 140—, Ila K 110—, IIIa K 1—	28 mm „ 2 „ 4 „	la K 140—, Ila K 110—, IIIa K 1—	2 25 in 4 50 m

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

4:58 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9:05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11:40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, Trbiž.

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.
8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.

11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6:58 zjutraj. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorice drž. žel. Trsta drž. žel.
8:34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega.
11:15 predpoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Prage, Celovca, Beljaka, Gorice.
2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja.
4:36 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice drž. žel., Trsta drž. žel.
6:50 popoldne. Osebn. vlak iz Jesenic, Prage, Celovca, Beljaka. (Samo od 1. junija.)

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7:28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
2:05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7:10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10:50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6:46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10:59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6:10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9:55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v SPLJETU. Stritarjeva ulica št. 2. Podružnica v CELOVCU.

Delniška glavica K 2.000.000. Rezervni fond K 200.000.

nudi k žrebanju dne 1. julija promese na Dunajske komunalne srečke à K 15 1/2 glav. dobiček 400.000 kron, promese na kreditne srečke à K 18— glavni dobiček 300.000 kron. Obe promesi skupaj le 32 kron.

Rentni davek plača banka sama. 12—72 Rentni davek plača banka sama.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
priporočata svoje
izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187.

Pošiljatelj na dom sprejema restavracije gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)